

Finder ministeren, det er rigtigt, at en landmand for nylig er blevet udsat for at få en bøde, fordi han ikke har indberettet nogle oplysninger til Danmarks Statistik, som man trods alt kan finde hos CHR? Det virker meget tåbeligt i et ganske normalt samfund, at sådan noget sker, for Danmarks Statistik kunne blot have hentet disse oplysninger hos CHR-registret. Det havde ikke taget ret meget tid.

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): Derfor er det også, jeg er glad for at kunne sige til hr. Christian H. Hansen, at hvis jeg ikke husker helt forkert – hvad jeg ikke tror jeg gør – så er det sådan, at fra år 2000 kan man nøjes med at indberette ét sted, og det er jo egentlig ganske fornuftigt, så det, som hr. Christian H. Hansen efterlyser, kan man sige er rettet.

Jens Kirk (V):

Vil det sige, at man faktisk kan forvente, at ministeren går i forbøn for omtalte landmand?

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): Det er sådan, at love og regler i det her land skal overholdes, indtil de i givet fald bliver lavet om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om styrkelse af OSCE og dens aktiviteter].

Af Helle Degn (S), Anders Mølgaard (V), Pia Kjærsgaard (DF) og Morten Helveg Petersen (RV).

(Forespørgslen anmeldt 15/12 99).

Anden næstformand (Henning Grove):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 112: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. (Koncernregler, virksomhedsområde for Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 2/12 99).

Sammen med denne sag foretoges:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 113: Forslag til lov om ændring af realkreditloven. (Koncernregler, omdannelsesregler m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 2/12 99).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om fondsmæglerselskaber, lov om investeringsforeninger og specialforeninger og lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v. og forskellige andre love. (Koncernregler, adskillelse af kundemidler m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 2/12 99).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Frode Sørensen (S):

De tre lovforslag, som nu behandles under ét, er alle sammen forslag, der er udsprunget af den rapport, som Udvalg om den finansielle sektor efter år 2000 fremlagde i september 1999. Vi har set, og vi vil også fremover se, en udvikling hen imod en koncentration af de finansielle virksomheder med henblik på at stå bedst muligt rustet til såvel den nationale som den internationale konkurrence.

Med disse tre lovforslag gennemføres en række af det nævnte udvalgs anbefalinger, herunder tilsynsregler for holdingselskaber, der udelukkende eller hovedsagelig ejer kapitalandel i finansielle virksomheder.

Fælles for de tre lovforslag er krav til ledernes egnethed og hæderlighed, underretning og godkendelse af holdingselskabets større aktionærer, Finanstilsynet kan kræve kapitalandele solgt samt en mulighed for udskillelse af de finansielle virksomheder i en delkoncern under et holdingselskab, en rimelig foranstaltning for

at modvirke, at ikkefinansielle aktiviteter kan påføre den finansielle del urimelige risici.

Med lovforslagene åbnes der samtidig mulighed for, at to finansielle virksomheder inden for samme lovområde fremover kan have en bestemmende indflydelse.

Selv om lovforslagene indeholder mange ændringer, er der næppe mange, der er uenige i, at det, som tiltrækker den største opmærksomhed, er forslaget om videregivelse af kundeoplysninger. Her synes jeg, man skal være opmærksom på – og når vi læser dagbladene for øjeblikket, ved jeg ikke, om de er opmærksom på det – at eventuelle yderligere ændringer afventer Justitsministeriets lovforslag om behandling af personoplysninger.

De tre forslag rummer en videreførelse af nuværende regler for videregivelse af kundeoplysninger til andre finansielle virksomheder inden for en koncern. Det drejer sig om de såkaldte sædvanlige oplysninger som kontohavers navn, adresse, stilling og personnummer, og hertil kommer oplysninger af økonomisk art som kontienes art, antal og størrelse.

Udvidelsen består i, at der fremover kan videregives fortrolige oplysninger, der ikke vedrører rent private forhold, når moderselskabet er en finansiell virksomhed og det er til brug for styringen af en koncern. Her drejer det sig bl.a., hvor et pengeinstitut indgår, om personers indtægts- og formueforhold, restancer og eventuelle hensættelser.

Det er væsentligt at pointere, at videregivelse knytter sig til styrelsen af risici og ikke må benyttes til markedsførings- eller kunderådgivningstiltag. Oplysning om eksempelvis sociale problemer, familiestridigheder, politiske eller religiøse overbevisninger må ikke videregives.

Den nuværende bestemmelse om samtykke fra kunden til videregivelse af oplysninger videreføres, og det er væsentligt at påpege, at samtykket skal være specifikt, det skal fremgå, hvilke oplysninger der videregives og hvorfor. Kunden skal reelt kende samtykkets indhold, og i tvivlstilfælde er det pengeinstituttet, der skal bevise, at der foreligger et samtykke.

Ud over de forslag, der vedrører alle tre love, så giver lovforslag nr. L 112 Finansieringsinstitut for Handel og Håndværk adgang til i højere grad at udbyde de samme ydelser som pengeinstitutter, en helt naturlig mulighed set i lyset af udviklingen inden for denne sektor. Fremover skal pengeinstitutter ikke mere indberette

aktiebesiddelser i andre pengeinstitutter eller meddele, når repræsentationskontorer lukker.

Dette forventes at give en administrativ besparelse på 200 timer årlig, og vi er jo mange her i Tinget, som er glade for, at vi kan lave administrative besparelser.

Ændringer i realkreditloven, nr. L 113, betyder, at bestemmelserne om stemmeretsbegrænsning ophæves, dog således, at det bliver op til instituttet at bestemme, om man vil bevare, indføre eller ophæve en stemmeretsbegrænsning. Og med baggrund i den såkaldte indkapslingsmodel for sparekasser, som giver disse muligheder for omdannelse til aktieselskaber, indføres den samme mulighed for realkreditinstitutioner, ligesom en justering af det såkaldte balanceprincip i realkreditloven sandsynligvis vil være med til at give disse institutter bedre konkurrencemuligheder også internationalt.

I det sidste forslag, nr. L 114, gennemføres et par ændringer ud over de fælles, nemlig at deposita indbetalt af kunder i en konkurssituation vil være separatiskrav, og fondsmaegjerselskabers mulighed for at placere selskabets ansvarlige kapital i børsnoterede værdipapirer og andele i investeringsforeninger udvides til også at gælde papirer optaget til handel på de såkaldte regulerede markeder.

Til slut giver lovforslaget erhvervsudviklingsforeninger muligheder for at investere i unoterede værdipapirer.

Vi kan i Socialdemokratiet støtte de fremsatte lovforslag, og vi ser frem til en god og konstruktiv udvalgsbehandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg har nu følgende tre korte bemærkninger: Hr. Frank Aaen, hr. Ole Sohn og hr. Ole M. Nielsen. Hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den socialdemokratiske ordfører er fuldt bevidst om, at det største problem ved de lovforslag, vi behandler nu, er, at kundeoplysninger kan flyde fra den ene virksomhed til den anden inden for en finansiell koncern, og han prøver så at fortælle, at det behøver man ikke at være så bange for af den og den grund. Jeg er ikke særlig overbevist af forsikringerne om, hvorfor vi ikke behøver være bange for, at det kan ske.

Men når nu det er et problem, som også Socialdemokratiets ordfører anerkender, forstod

jeg ikke helt, hvad begrundelsen så var for, at f.eks. mine oplysninger skal kunne flyde fra den ene finansielle virksomhed til den anden. Hvad er begrundelsen for det? Jeg hørte, det var risikostyring. Prøv nu lige at høre her: 99 pct. af alle kunder i en bank har en økonomi ca. på størrelse med min eller mindre eller måske lidt større, men i hvert fald ikke en, der under nogen omstændigheder kan true Den Danske Banks likviditet eller solvens eller på nogen måde indgå i en risikovurdering.

Hvorfor skal mine og tilsvarende almindelige borgers oplysninger kunne flyde sådan rundt i en finansiell virksomhed? Kan jeg ikke få et svar på det?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er lidt i forlængelse af hr. Frank Aaens spørgsmål.

Jeg forstår ikke, hvorfor Socialdemokratiets ordfører ikke har lyttet lidt til den kritik, som bl.a. er kommet fra Forbrugerrådet, og ikke bare Forbrugerrådet, men også Forbrugermødbudsmanden er jo mildt sagt noget bekymret over den udvanding, der sker.

Jeg vil godt spørge i forlængelse af hr. Frank Aaen, om det ikke er korrekt, at de enkelte institutter, dvs. de enkelte datterselskaber i en koncern, allerede i dag har en forpligtelse til at foretage en risikovurdering, og at det skal de gøre for at overholde loven.

Hvis det er korrekt, så synes jeg, det bliver endnu mere uforståeligt, hvorfor den slags oplysninger, som ikke vedrører sædvanlige forhold om kontistørrelse og lignende, skal flyde op igennem en koncern. Hvilket formål skulle det have? Det har ikke noget med risicistyring at gøre, det må have et andet formål. Hvilket?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kan helt tilslutte mig de to sidste taleres bemærkninger, men jeg vil angribe det fra en lidt anden vinkel.

Jeg forstår på den socialdemokratiske ordfører, at et væsentligt argument for de lovforslag her er, at man skal sikre, at de finansielle virksomheder kan konkurrere også internationalt. Kan det være en betingelse for den internationale konkurrenceevne, at man kan overgive personlige oplysninger til de forskellige led i sådan en finansiell konstruktion eller større sammenkædning af firmaer? Kan det være en

betingelse, for at man kan konkurrere internationalt?

Kan det ikke også omvendt yderligere styrke de store på bekostning af de mindre virksomheder på området, altså de regionale banker, de små sparekasser, de forsikringselskaber, som ikke er forbundet med pengeinstitutter osv.? Er det rimeligt, at de på den måde kan slippe nemmere og billigere om ved at minimere deres risiko end de små virksomheder, som hver for sig selv skal lave den her risikosikring? Min bekymring er, at det faktisk er begrænsende for konkurrencen. Og er det til gavn for forbrugerne?

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Til hr. Frank Aaen: Det lyder altid dramatisk, hvis man siger, at noget flyder fra det ene sted til det andet. Vi taler altså om koncerner, som indeholder eksempelvis bank, forsikring og realkredit, og det er altså efter min mening en udmærket ting, at man ser økonomien under ét, ser, hvilket engagement man har det ene sted kontra det andet sted.

Når vi taler om oplysninger, der kan – for nu at bruge hr. Frank Aaens udtryk – flyde mellem virksomhederne, så drejer det sig jo om produkter og ikke om eksempelvis personlige oplysninger, og hvis man skal give en totalrådgivning, så kan det altså være udmærket at have det overblik.

Hr. Ole Sohn er inde på, hvorfor vi ikke holder os til Forbrugerrådet, om det er nødvendigt. Jamen det er vel lidt i samme retning som det, jeg svarede hr. Frank Aaen på, nemlig at skal man se noget totalt, ja, så må man altså have mulighed for at kunne se de oplysninger under ét.

Til sidst vil jeg sige om den internationale konkurrence, som hr. Ole M. Nielsen er inde på, og ikke mindst spørgsmålet om de små kontra de store: Jamen vi skal da være meget, meget opmærksom på, at de store ikke bruger det her til markedsførings- og kunderådgivningsmæssige aktiviteter. Det tror jeg såmænd også man ville kunne gøre i dag, men så overskrider man altså den lovgivning, der er, og det går vi selvfølgelig ud fra at pengeinstitutterne ikke gør.

Med hensyn til den internationale konkurrence drejer det sig om, at man giver de danske pengeinstitutter de samme muligheder, som pengeinstitutterne har i de øvrige lande.

Anden næstformand (Henning Grove):
Hr. Frank Aaen og derefter hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Som jeg forstod argumentet, var det altså, at den finansielle virksomhed skal kunne se kunden under ét både af hensyn til rådgivning og risikovurdering. Hvad betyder det oversat til dansk? Det betyder, at vi i den ene ende har et livsforsikringselskab, som har været inde og vurdere, om man er et godt liv. Vi har et andet sted en realkreditvirksomhed, som så kan vurdere, om den vil give et dårligt liv et lån til huset. Vi har i midten en bank, som ved, om der hver eller hveranden måned er overtræk på lønkontoen. Man har alle mulige andre finansielle virksomheder rodet sammen.

Jeg ved godt, der er grænser for, hvor meget man uden videre kan lade flyde. Jeg ved godt, der er samtykkeerklæring. Det har jeg nu ikke meget tillid til. Hvem skriver ikke under på hvad som helst, når man skal oprette en konto og er afhængig af, at man kan få de der konti i en bank?

Jeg forstår ikke, at når Socialdemokratiet er opmærksom på, at her er et problem, hvorfor det så ikke forholder sig til det i stedet for at prøve at bortforklare det, for almindelige mennesker må være bange for alle de her registre og registersammenkøringer, og jeg er et almindeligt menneske, og jeg er bange for det. Jeg vil ikke have det. Hvorfor skal jeg finde mig i det? Hvorfor er det nødvendigt? Kunne vi ikke få svar fra Socialdemokratiet på: Hvorfor er det nødvendigt at gøre det her, som bekymrer så mange?

(Kort bemærkning).

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil for en gang skyld gerne benytte mig af min mulighed for at gå ind i debatten også under korte bemærkninger, for at debatten ikke skal køre helt af sporet.

Det, lovforslagene handler om, er, hvordan vi skaber muligheder for, at Finanstilsynet kan føre et aktivt tilsyn med koncerner og her holdingselskaber. Det betyder, at der skal stilles krav til holdingselskabet om solvens osv., som vi kender det fra andre finansielle institutter.

Til det brug har moderselskabet et ansvar for at have en samlet risikovurdering af den sam-

lede koncern. Derfor er der i lovforslaget givet mulighed for, at man kan videregive oplysninger til risikostyring. De oplysninger går specifikt op til moderselskabet og går ikke specifikt ned til nogen af de andre virksomheder i koncernen. Det må de ikke. De oplysninger må hverken bruges til markedsføring eller til rådgivning. De må kun bruges til risikostyring.

De oplysninger, der tales om, er de sædvanlige kundeoplysninger, som det hedder, som ordførerne udmærket kender, og så er det andre almindelige personoplysninger, og de andre almindelige personoplysninger drejer sig om indtægts- og formueforhold, restancer, risikoklassifikationer og hensættelser. Det har udelukkende til hensigt og formål at kunne indgå i en risikostyring.

Der er ingen muligheder for, at de oplysninger, der går til moderselskabet, kan flyde imellem selskaberne, som bl.a. hr. Frank Aaen formulerede det. Det vil i givet fald være ulovligt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er lidt bange for, at hverken den socialdemokratiske ordfører eller ministeren helt har forstået rækkevidden af det, vi er i gang med, for ministeren må jo også kunne forstå, hvordan reglerne er i dag. Ethvert selskab har en forpligtelse til at sørge for at foretage en risikovurdering inden for det enkelte selskab for at sikre, at man er solvent, så man kan svare enhver sit.

Det vil sige, at den har det enkelte selskab lavet, og så har det da ingen værdi i forhold til at styre et moderselskabs risici at sende det, der hedder ikkeprivate oplysninger op, altså ikke rent private, for de er i virkeligheden private oplysninger om folks indtægter og lignende. Det har et moderselskab jo ikke behov for at vide, i og med at det enkelte datterselskab har foretaget en risikovurdering. Det, moderselskabet skal vide for at kunne foretage en risikovurdering, er, hvad der er indestående på konti, og hvad der er udestående, altså lån og lignende. Dét er nødvendigt. Det er det, der hører under sædvanlige oplysninger.

De andre oplysninger er der ikke behov for at sende frem, medmindre det har et andet formål – men det vil jeg gerne vende tilbage til lidt senere – og det er derfor, jeg ikke forstår, hvorfor regeringen ikke kan se faren i det, den er i gang med.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Det er ikke overraskende for mig, at den socialdemokratiske ordfører bakker lovforslaget op. Men det undrer mig alligevel, for som dette forslag er fremsat, vil det medføre en konkurrenceforvridning, når de store koncerner lader informationerne flyde, mens de mindre pengeinstitutter – og dem tror jeg nok ordføreren også kender noget til – ikke kan få tilsvarende kundeoplysninger fra de forsikringsselskaber og realkreditinstitutioner, som de er i tæt samarbejde med, men som de ikke er med i, i en lukket koncern. Det er dér, hvor de store udgør en samlet lukket koncern, man får nogle konkurrencefordele i forhold til de små, som alligevel samarbejder med disse.

Det er set med Dansk Folkepartis øjne stærkt konkurrenceforvridende, og jeg vil godt have, at også den socialdemokratiske ordfører vil bekræfte, at det også med Socialdemokratiets øjne er konkurrenceforvridende.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige angående adgang til helbredsmæssige oplysninger: Jeg tror, det beror på en fejltagelse at tro, at alle og enhver har adgang til helbredsmæssige oplysninger. I forsikringsselskaber, hvor man af naturlige årsager har helbredsmæssige oplysninger, ligger de ofte på det såkaldte lægekantor, og det er kun de kvalificerede medarbejdere, der er sagsbehandlere dér, som har adgang til disse.

Til hr. Ole Sohn vil jeg sige, at det beror jo så på en forskelligartet måde at se tingene på. Risikovurderinger enkeltvis kan jo i en samlet koncern efter min mening være meget fornuftig også at vurdere samlet.

Til hr. Egil Møller vil jeg sige: Jamen hvis vi læser udvalgsrapporten om 2000 må vi sige, at hverken de små eller de store pengeinstitutter jo tilsyneladende er bange for, at der sker noget konkurrenceforvridende. Men det er væsentligt at pointere, at det er forbudt at bruge det til markedsføringsmæssige og kunderådgivningsmæssige tiltag.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Vi fik at vide, at det her kun skal bruges til risikostyring, men risikostyring er sandelig også et konkurrenceparameter i en finansiel koncern, og sammenholdt med, at man forudser en stær-

kere koncentration, og at de få, der så bliver tilbage, kender de samme oplysninger og bliver gode til risikostyring, bliver det ikke sjovt at være de små i den branche.

Anser Socialdemokratiet og regeringen det ikke for et problem, at vi får den koncentration i den finansielle sektor, så vi overhovedet ikke har konkurrence tilbage? Er det til gavn for de mindre virksomheder og for det enkelte menneske i Danmark?

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Nu har ministeren jo allerede åbnet ballet ved at gå ind i debatten, og så vil jeg tillade mig at sige, at det, ministeren stod heroppe og sagde lige for et øjeblik siden, efter min opfattelse er udtryk for en meget naiv opfattelse af, hvordan de finansielle supermarkeder opererer i verdensbilledet.

Men der er jo gode ting i ministerens forslag, som hele Folketinget formentlig gerne vil stemme hjem hurtigst muligt og i enighed efter en kort udvalgsbehandling. Ministeren kan få sine sager hjem om en uge. Må jeg ikke opfordre ministeren til at dele lovforslaget og tage det her meget kontroversielle emne ud, så man kan få en lang og god og grundig debattid til det, således at det ikke skal puttes ind som sådan en eller anden lus imellem det, som vi alle sammen godt vil vedtage.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Altså, nu kan man jo vælge at have tillid til, at alt altid går ordentligt for sig, men selv om vi så har den tillid, er der jo altså mulighed for at lave samtykke, og så kan oplysninger flyde. Og samtykke, hvordan får man det? Ja, når man kommer til banken med hatten i hånden, som nogle af os gør en gang imellem for at få et lån, vil det hedde: Du skal i øvrigt også lige skrive under her. Og så gør man det.

Eller det står inde i kontrakten et eller andet sted med små bogstaver, som Forbrugerrådet gør opmærksom på. Så skriver man under dér. Man kan også forestille sig, at man i det finansielle institut bliver blacklistet. På grund af oplysninger et sted bliver man blacklistet, og det vil så sprede sig i hele koncernen. Det vil sige, at man måske ikke længere kan få finansieret sit huskøb i den anden del af koncernen.

For det første forstår jeg ikke, at man ikke kan se problemet. Jeg synes jo oven i købet, at

Socialdemokratiets ordfører i sit første indlæg kunne se problemet. Det lød i hvert fald sådan. Men når man så ser, at problemet er så stort for mange af os, kan vi så ikke få en begrundelse for hvorfor. Hvorfor skal reglerne indrettes på denne her måde, som entydigt er til fordel for de finansielle virksomheder? Hvorfor?

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at det er muligt, at risikostyringen er en konkurrenceparameter. Det kan man jo diskutere. Men med hensyn til udviklingen i de små pengeinstitutter og i de store koncerner fortæller historien jo helt op til i dag, at de små koncerner, som man var meget bekymrede for indtil for ganske kort tid siden, faktisk klarer sig ganske fremragende på den måde, som de nu driver deres virksomhed på.

Til hr. Frank Aaen vil jeg gerne sige: Jamen der er jo ikke flyttet et komma omkring samtykke fra det, der gælder i dag, til det, der kommer til at gælde i morgen. Der er ingen forskel i det dér, og hvis folk skriver under på en samtykkeerklæring i dag – eller når det her lovforslag forhåbentlig er gennemført – jamen så er konsekvensen den samme. Jeg kan kun sige, at hvis man ikke er indstillet på at ville underskrive en samtykkeerklæring, så må man lade være.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

I min yngre ungdom lærte jeg i den socialdemokratiske arbejderbevægelse, at når de store forsøger at tryne de små, gør man nu klogt i at holde med de små. Men jeg kan se, at i hvert fald når vi snakker bank- og sparekasselov og andre finansielle love, har Socialdemokratiet indtaget et lidt andet standpunkt, og det er jeg selvfølgelig skuffet over.

Vi har været noget rundt omkring det med kundeoplysningernes siveri forskellige steder, men når den socialdemokratiske ordfører gang på gang understreger, at man ikke må bruge oplysningerne i markedsføringsøjemed – det er jeg selvfølgelig helt enig i – så undrer det mig, at lige nøjagtig den meget centrale passus ikke har fundet vej til selve lovteksten, men alene står i en bisætning i bemærkningerne.

Det må da være en fejl, som vi i det mindste kan få rettet, så vi får den ført op som eksplicit indskrevet i loven. Og kan ikke andre finde ud af det, så vil jeg meget gerne stille det som et

ændringsforslag, og det bliver indleveret her efter dagens debat.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Når hr. Frode Sørensen siger, at tilsyneladende klarer de små i pengeverdenen sig forholdsvis godt i forhold til de store, så ligger der jo indrekte dér en erkendelse af, at det her altså var negativt for de små, men hr. Frode Sørensen håber så, at de klarer sig alligevel. Men jeg tror, hr. Frode Sørensen må bekræfte, at indtjeningen hos de store i den finansielle sektor er bedre end hos de små, og at der flyttes markedsandele fra de små til de store. Det tror jeg hr. Frode Sørensen bliver nødt til at bekræfte.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg er ikke enig med hr. Ole Sohn i, at de store blot tryner de små her, men vi får jo et udvalgsarbejde, så lad os kigge på den side af sagen dér, hvis vi når frem til den side af det her. Og så er jeg glad for at høre, at vi er enige om, at markedsføring ikke må bruges i denne her tekst.

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at jeg ikke er enig i det der med, at det skulle være negativt for de små. De små udvikler sig på en anden måde, end de store gør. Vi vil komme til at se to forskellige former for finansielle virksomheder. Der er de små, der udvikler sig i et begrænset område, og de store, som udvikler sig globalt. Vi vil givetvis også komme til at se fusioner, der vil gå ud over landegrænsen, inden for de kommende år.

Og til sidst kan jeg kun sige, at indtjeningen hos de små efter min mening er af en sådan art, at den kan sammenlignes med de store, hvis der er mulighed for at sammenligne så forskelligartede koncerner og små virksomheder for øjeblikket.

Pia Larsen (V):

Økonomiministerens lovforslag medfører, at fortrolige oplysninger kan videregives til de finansielle virksomheders moderselskaber, når videregivelsen er nødvendig som led i styringen af koncernens virksomheder. Det kan Venstre i princippet godt gå ind for.

Men når dét så er sagt, så mener vi, at det er meget, meget betænkeligt, at et for kunden totalt uvedkommende selskab inden for en koncern, moderselskab eller ej, kan få indblik i en

lang række personlige oplysninger, blot fordi man er kunde i en af koncernens virksomheder.

Da det ikke er i kundens interesse, at oplysningerne videregives, må arten og omfanget af oplysninger, der videregives til et moderselskab, derfor begrænses til det allermest nødvendige. Kundens absolut berettigede krav om fortrolighed og personlig integritet må gå forud for alt. Det må være op til kunden selv at bestemme, om der skal kunne videregives yderligere oplysninger.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at såkaldt sædvanlige kundeoplysninger skal kunne videregives uden tilladelse fra kunden, og at definitionen af disse sædvanlige kundeoplysninger udspringer af praksis, ikke af lovgivning, og at listen tilmed ikke er udtømmende.

Her bliver Venstre nødt til at slå bremserne i, ja, vi er faktisk ret chokerede over, at disse sædvanlige oplysninger indeholder en lang række informationer, som på ingen måde kan vedkomme andre dele af koncernen. Med andre ord: Ministerens definition af sædvanlige kundeoplysninger i bemærkningerne kan Venstre under ingen omstændigheder acceptere.

Vi er derfor efter Venstres opfattelse nødt til at tage stilling til, hvilke oplysninger der i fremtiden skal kunne videregives, og det bør kun være oplysninger, der er absolut nødvendige for moderselskabets styring af koncernens selskaber. I den forbindelse skal vi naturligvis i Retsudvalget skele til det endnu ikke færdigbehandlede lovforslag om behandling af personoplysninger.

Ved videregivelse af oplysninger om rent private forhold kræves ifølge lovforslaget kundens samtykke, og her er aktivt samtykke altid at foretrække. Forslaget opstiller imidlertid ingen præcise formkrav, hvilket Venstre anser for uheldigt. Selv om pengeinstituttet har bevisbyrden for, at et samtykke er givet mundtligt, så vil to rådgiveres påstand om, at der er indhentet samtykke, formentlig veje tungere end kundens udsagn om det modsatte. Derfor må det være et absolut krav, at samtykke gives skriftligt eller digitalt. Mundtligt samtykke er ikke tilstrækkeligt.

Vi kan sagtens følge Forbrugerombudsmandens betænkkelighederne ved, hvad udtrykkene markedsføring og kunderådgivning indebærer, men vi tager for givet, at der ikke kan være såkaldt elastik i begreberne, det vil sige, at de ikke kan omgås.

Forslaget om Finanstilsynets adgang til virksomhederne uden retskendelse er vi noget betænkelige over for, og det samme gælder Finanstilsynets beføjelser til at godkende aktionærer. Vi er stærkt i tvivl om, hvorvidt dette i virkeligheden er nødvendigt, men det må vi diskutere under udvalgsarbejdet.

Det foreslås desuden, at to finansielle virksomheder inden for samme lovområde skal kunne have bestemmende indflydelse.

Venstre er stærkt imod dette forslag. De finansielle virksomheder skal under ingen omstændigheder kunne gå ind og styre dansk erhvervsliv, men derimod koncentrere sig om at levere finansielle tjenesteydelser. Heri er vi helt enige med Nationalbanken, Dansk Industri og Rederiforeningen.

Vi er til gengæld positive over for de foreslåede ændringer af realkreditloven, herunder den foreslåede smidiggørelse af balanceprincippet, indkapslingsmodellen samt ophævelsen af realkreditlovens stemmeretsbegrænsninger.

Det fremgår af høringssvarene, at Nationalbanken tillægger det afgørende betydning, at realkreditinstitutterne ikke kan påtage sig konverteringsrisiko. Det ser ikke ud til, at ministeren har fulgt så meget op på dette, så det vil vi se på under udvalgsarbejdet.

Med hensyn til den foreslåede bestemmelse om, at fondsmæglerselskaber skal indsætte forskud og depositum for kunder på en særlig kundekonto, så mener jeg, at der må være en uoverensstemmelse mellem selve paragraffen og bemærkningerne til lovforslaget. Ifølge paragraffen skal kundekontoen være adskilt fra selskabets egne midler, hvorimod det ifølge bemærkningerne tilsyneladende ikke behøver at være tilfældet. Under alle omstændigheder mener Venstre, at kundemidler bør holdes totalt adskilt fra selskabets egne midler.

Afslutningsvis må jeg sige, at det er vores opfattelse, at hvis der skal ske en udvidelse af adgangen til at videregive fortrolige oplysninger, må reglerne strammes op, så kun de absolut nødvendige oplysninger kan videregives, og hvad angår de finansielle virksomheders bestemmende indflydelse, må det være rigtigt at holde fast i, at dansk erhvervsliv ikke skal styres af den finansielle sektor.

Pernille Sams (KF):

Der er mange elementer i de nærværende lovforslag, og nogle er ganske uproblematisk, andre er langt mere principielle og ikke helt

ukomplicerede, og jeg vil forholde mig til dem enkeltvis.

En del af problemstillingerne er jo gengange- re i de tre forslag. Det er jo selvfølgelig også derfor, de behandles sammen. Men de tekniske ting omkring de øvrige forslag, ændringerne i realkreditloven og fondsmæglerselskaberne, har vi ingen problemer med. Så derfor er de bemærkninger, jeg kommer med her, om de gene- relle problemstillinger, som går igen i alle tre lovforslag.

Først til spørgsmålet om Finanstilsynets rolle og den styrkelse af tilsynet, der lægges op til i disse lovforslag:

Ud fra en umiddelbar betragtning synes det måske nok naturligt og sikkert at udvide Finanstilsynets rolle. Det er det politisk lette budskab, man kan sige, at formidle i medierne, og det er det politisk sikre at dække sig ind under, når der opstår en krise et eller andet sted i den finansielle sektor. Jeg vil imidlertid advare imod tanken om at udvide Finanstilsynets magt og ansvar i al almindelighed, og det vil jeg gøre af flere årsager, bl.a. følgende tre, og nu er jeg ked af, hvis ministeren ikke lytter efter, for jeg synes faktisk, det er ret vigtige forslag, jeg kommer med her. Men argumenterne for vores af- standtagen – nu er ministeren der igen, kan jeg se – er følgende tre:

For det første giver det en falsk tryghed. For det andet åbner det for en vis ansvarsfralæggelse i virksomhederne i hele den finansielle sektor, og for det tredje pålægger det Finanstilsynet en fuldstændig umulig opgave i praksis. Pengeinstitutter er og skal fortsat være private virksomheder med det ansvar og de forpligtel- ser, der følger heraf. Bl.a. har de selv det fulde ansvar for at lede og drive virksomhederne og ansvaret for at behandle deres kunder og disses betroede midler på fuldt forsvarlig vis.

Lovgivningen skal sætte præcise kriterier op for, hvorledes og efter hvilke overordnede spil- leregler dette ansvar skal forvaltes af hver enkelt virksomhed, som ønsker at være aktiv i dette marked, men det er vigtigt, at hver enkelt virksomheds og hver enkelt virksomhedsledes ansvar ikke udvandes ved, at Finanstilsynet overtager en del af det.

Man skal ikke kunne have følelsen af eller kunne sige, at når tilsynet ikke har haft indven- dinger, så er en given disposition nok i orden, ligesom politikerne ikke, hver gang der er en krise, skal kunne skyde på Finanstilsynet og an- tyde, at det nok er det, der har svigtet.

Det er ikke Finanstilsynet, der skal lede vore pengeinstitutter. Det er ikke Finanstilsynet, der skal have ansvaret for, at institutternes aktivite- ter holder sig såvel inden for lovens rammer som inden for forsvarlig og klog ledelse af virk- somhederne. Hele dette ansvar skal ligge i det enkelte pengeinstitut, og det skal hver enkelt le- delse, direktion og bestyrelse være ansvarlig for. Alt andet vil give anledning til ansvarsfor- flygtigelse.

Derfor siger vi konservative ja til, at Finans- tilsynet udøver sine nuværende tilsyns- og kontrolopgaver, som efter den sidste lovrevi- sion på dette felt er ganske vidtgående allerede i dag, i nogle tilfælde vil jeg endda sige unødigt vidtgående, men o.k. for det.

Vi tilslutter os også, at holdingselskaber skal underlægges tilsvarende tilsyn som de finan- sielle datterselskaber, men vi går ikke ind for at udvide Finanstilsynets virkefelter. De er rigeligt store i forvejen, og man skal ikke bilde sig ind, at det er sundt for nogen, at Finanstilsynet får en ren vorherrestatus. Det er der ingen der kan leve op til i praksis, og det giver for mange mu- ligheder for at forvente tilgivelse efterfølgende, fordi man har overladt ansvaret til Vor Herre.

For så vidt angår spørgsmålet om videregi- velse af kundeoplysninger til moderselskabet, er der jo mange følelser i denne debat, og Fol- ketingets nuværende debat her i dag har jo al- lerede også handlet meget om det. Det har jo udløbere til den generelle debat om samkøring af registre, som jeg også kan forstå af lovforsla- get at man vil tage hensyn til, når den sag afklares.

Generelt set kan der næsten ikke undgå at være potentielle interessekonflikter mellem en virksomheds og en kundes interesser, og det er den konflikt, man rammer direkte ned i med det her lovforslag. Og dér vil jeg gerne sige utvetydigt, at vi holder med kunderne, både privatkunderne og de mange virksomheder, der er kunder i pengeinstitutterne.

Lovforslaget kan ikke beskyldes for at være klart i afgrænsningen af, hvad det egentlig er for oplysninger, der må videregives, og hvad de præcis må bruges til. Derfor er der mere end al- mindelig god grund til at få dette helt nøje præ- ciseret. Forbrugerrådet har f.eks. påpeget, at be- grebet markedsføring i det her lovforslag er til- lagt en helt anden betydning, end ordet normalt indeholder, f.eks. når det anvendes i markeds- føringsloven. Og såfremt det er korrekt, vil ale- ne dette skisma jo være meget væsentligt at få

afklaret, således at der i hvert fald ikke er tvivl om, hvad det er, der egentlig foreslås i lovforslaget.

Umiddelbart ser det ud til, at forslagens formuleringer er for slappe til reelt at kunne sikre kunderne den valgfrihed og de adskillelser mellem koncernforbundne virksomheder, som ellers indirekte loves i bemærkningerne. Og i det her spørgsmål mener vi, at regeringen bør spille med helt åbne kort. Kunderne skal beskyttes effektivt, og den blanding, der her lægges op til, hvor man lover kunderne, at oplysningen i princippet er beskyttet, men hvor det så viser sig ikke at holde alligevel, er ganske utilfredsstillende. Og vi mener egentlig heller ikke, at forslaget om kundernes samtykke er betryggende.

Vi mener absolut heller ikke, at et selskab i en finansiel koncern skal kunne bruge et andet af selskabernes oplysninger til direkte markedsføring og dermed salg af sine produkter, f.eks. over for mennesker, der er kunder andre steder i koncernen.

Så der er en lang række forbehold fra os over for hele det her spørgsmål, og jeg kan jo også lytte mig til, ligesom andre jo kan, at vi er enige om at have en lang række forbehold her. Så jeg vil råde ministeren til at gå ind i en nøje drøftelse med Folketingets partier for at få en bedre formulering, end lovforslaget nu lægger op til. Vi mener i hvert fald ikke, at lovforslaget har fundet den rigtige balance her.

For så vidt angår Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværks muligheder for at udbyde produkter, som er sammenlignelige med pengeinstitutternes, som nu udvides, er vi enige i, at det er helt i orden at udvide disse muligheder. Spørgsmålet er i virkeligheden for os, om det er hensigtsmæssigt med den mellemvej, der her er foreslået. Vi savner egentlig begrundelsen for, hvorfor skridtet ikke tages fuldt ud, således at FIH's grundlag kan blive det samme som andres. Det bliver nu så tæt på, at det er svært at se, hvorfor der fortsat skal opretholdes et skel og et alternativt regelsæt specielt for dette institut.

Det sidste punkt, jeg vil komme ind på, er så spørgsmålet om, hvorvidt pengeinstitutter nu i fællesskab med en anden finansiel virksomhed skal kunne drive en helt anden form for virksomhed. Forslaget betyder, at to finansielle virksomheder kan øve bestemmende indflydelse i en anden virksomhed, en produktionsvirksomhed eksempelvis.

Der er mange aspekter i denne debat, og dér må jeg nok sige, at vi konservative er fuldstændig enige i Nationalbankens overordnede holdning, når Nationalbanken siger, at kreditinstitutter primært skal levere fremmedkapital. Sådan opfatter vi også deres rolle.

Kreditinstitutters opgave og deres styrke er ikke at drive andre former for erhvervsvirksomhed. Det er ikke det, de har erfaringer med, og ikke det, de er gode til. Samtidig kan der meget nemt tænkes at kunne forekomme højt ubehagelige problemstillinger, hvis interesserne kan blandes for meget sammen. Hvem kan f.eks. ikke forestille sig en sag, hvor et pengeinstitut, som har lånt mange penge ud til en virksomhed på et svagt tidspunkt i virksomhedens liv, tvinger denne virksomhed over på egne hænder og efterfølgende kører den videre i eget regi. Det ville jo i så fald blive en mulig måde at opbygge enorme koncerner på, fordi sektoren i realiteten har den økonomiske magt over talrige virksomheder, og det ville skabe utilstedelige muligheder for at udnytte økonomiske afhængigheder.

Samtidig er det vel også et faktum, at der intet er, der tyder på, at pengeinstitutter er bedre til at drive virksomhed end andre. Så jeg tror ikke på, at vore virksomheder hverken ville blive bedre ledet eller ville begå sig bedre i den internationale konkurrence ved, at den bestemmende indflydelse i flere produktionsvirksomheder blev overtaget af den finansielle sektor, snarere tværtimod.

Så jeg kan ikke se nogen god grund til at åbne yderligere for denne mulighed. Vi konservative kan ikke se, hvad der vindes ved det, men vi kan til gengæld se, at der vil kunne opstå nogle højt uheldige inhabilitetsproblemer, hvis en finansiel virksomhed ønsker at overtage en virksomhed, den har et engagement i. Så på det punkt finder vi ikke anledning til at ændre det nuværende regelsæt. Dét er det rigeligt, at den finansielle sektor kan eje virksomheder midlertidigt og have bestemmende indflydelse i virksomheder midlertidigt.

Så alt i alt en begrænset positivitet fra os over for hele dette regelkompleks. Vi håber til gengæld, at økonomiministeren er parat til at lytte til nogle af vores indvendinger, for det overordnede mål, nemlig at moderselskaber også skal omfattes af tilsynet, er vi enige i. Der er bare kommet alt for meget andet med i lovforslaget, og derfor er vi kun begrænset positive, hvis

man skal udtrykke det meget pænt, og på nogle af områderne er vi direkte negative.

Ole Sohn (SF):

Økonomiministeren har fremsat et forslag til ændring af bank- og sparekasseloven og en række øvrige lovforslag vedrørende den finansielle sektor, der vil medføre en lempelse af reglerne om tavshedspligt.

Tilsyneladende har damen med håndtasken været lidt svag i koderne og lagt vægt på at imødekomme de finansielle koncerners ønske om udvidet adgang til at videregive og samkøre kundeoplysninger, der ud fra forretningsmæssige grunde kan være »nice to know«, frem for at imødekomme et elementært forbrugersynspunkt om kun at videregive oplysninger, som finansielle koncerner »need to know«.

Det burde være en selvfølge, at når en kunde afgiver oplysninger til et finansielt institut, eller når det finansielle institut registrerer oplysninger som følge af kundeforholdet, må man kunne have fuld tillid til, at oplysningerne, som i sagens natur er private, bliver behandlet fortroligt, og at de kun bliver brugt direkte i det konkrete kundeforhold.

Derfor er det betænkeligt, når ministerens lovforslag lægger op til, at der må videregives flere typer kundeoplysninger til de finansielle virksomheders moderselskaber end i dag, eksempelvis om låneforhold, indtægtsforhold og regnskabsoplysninger.

Årsagen til lovændringen er formelt, at det vil styrke mulighederne for at styre de samlede risici inden for en koncern. Det er en betingelse, at videregivelsen skal være nødvendig for styrken af koncernens virksomheder, at oplysningerne ikke må bruges til markedsføring og kunderådgivning, og at videreførelsen ikke vedrører oplysninger om kundens rent private forhold.

Der er tre typer kundeoplysninger, som under forskellige former kan videregives. Det er dels de sædvanlige oplysninger, dels »oplysninger, der ikke vedrører rent private forhold«, og for det tredje oplysninger om rent private forhold.

De sædvanlige oplysninger omfatter dels stamoplysninger om kontohavers navn, adresse, stilling, dels oplysninger af økonomisk art, om kontienes art, antal og størrelse m.v. Oplysninger, der ikke vedrører rent private forhold, omfatter, hvor mærkeligt det end lyder, rent

private forhold om personers indtægt, formueforhold, restance, hensættelse osv.

Hvorfor ministeren finder det nødvendigt at tillade videregivelse af den type af kundeoplysninger, står noget uklart, for disse oplysninger må ret beset betragtes som private forhold, eftersom de næppe kan siges at være nødvendige for at kunne foretage en betryggende styring på koncernniveau.

Ministeren argumenterer godt nok med, at det i koncernen er nødvendigt at vide, hvilket kundesegment de enkelte datterselskaber har, for derved at kunne vurdere den samlede risiko i koncernen, men det holder ikke, for de enkelte institutter er jo forpligtede til hver for sig at foretage denne risikovurdering og herefter foretage de nødvendige hensættelser, således at regnskaberne bliver retvisende.

Så hvis disse selskaber gør deres arbejde ordentligt og opfylder de forpligtelser, der påhviler dem i medfør af den gældende lov, burde det ikke være nødvendigt for moderselskabet at foretage disse vurderinger.

Det står til gengæld noget mere klart, hvorfor de finansielle koncerner ønsker oplysninger, der ikke tilhører kategorien »need to know«. Årsagerne til, at finansielle koncerner har ønsket at få adgang til at videregive flest mulige oplysninger om kunderne, kan være mange.

En af dem er givetvis, at det vil give koncernerne mulighed for at opbygge interne kreditoplysningsbureauer, der vel at mærke ikke er undergivet offentlig kontrol. Det kan være godt for koncernen, men ikke for retssikkerheden, da det eksempelvis betyder, at oplysninger om folk ikke slettes efter rimelig tid osv.

Det kunne med den foreslåede formulering af lovforslagene frygtes, at et moderselskab vil udnytte muligheden for at modtage oplysninger om kundernes samlede privatøkonomi til at udsende advarsel eller forbud mod at indgå engagementer med bestemte kunder. Det er uklart, om ministerens hensigt er, at moderselskaberne skal være berettigede til at udsende advarsel eller forbud til de øvrige selskaber i koncernen. Sådanne advarsler og forbud kan udstedes uden, *uden*, at der dermed videregives fortrolige oplysninger.

Spørgsmålet er derfor, om der vil være tale om, at moderselskabet udnytter oplysningerne uberettiget. Det spørgsmål besvares ikke i lovtæksten og heller ikke i bemærkningerne.

Man kunne jo f.eks. forestille sig en situation, hvor et datterselskab i en finansiell koncern ved

overvejelse om et lån til en potentiel kunde retter henvendelse til moderselskabet, der jo har mulighed for at få videregivet alle relevante oplysninger, som så kan spørge de øvrige datterselskaber, om den potentielle lånmottager er kendt, hvorefter moderselskabet så kan sige ja eller nej til det spørgende datterselskab. Hvis loven reelt giver en sådan mulighed, ja, så vil den naturligvis også blive benyttet. Men hvad så? I sådanne situationer vil et finansielt institut med den nugældende lovgivning jo bare spørge et af de fælles kreditoplysningsbureauer, hvortil man i dag indberetter. Det er vel det samme.

Nej, det er det faktisk ikke helt. Dels er de fælles kreditoplysningsbureauer undergivet offentlig regulering, dels vil koncernernes behov for at indberette til de fælles kreditoplysningsbureauer reduceres, hvorved de finansielle institutter, der er afhængige af oplysninger fra disse bureauer, afskæres fra adgang til oplysninger og dermed får deres konkurrenceforhold forringet. Det er det her med, at man støtter de store i forhold til de små.

Så alt i alt vil de foreslåede ændringer i bank- og sparekasseloven m.m. give de finansielle koncerner en konkurrencefordel, samtidig med at forbrugernes retssikkerhed forringes.

Ministeren har heller ikke været særlig klar i forholdet omkring afgivelse af samtykke: I lovforslagene fastslås det, at der ikke skal være noget formkrav for et samtykke, hvilket eksempelvis vil sige, at det skal afgives digitalt eller mundtligt, og selv om der i bemærkningerne også står, at samtykket skal være specifikt, og at kunden skal være informeret om samtykkets omfang, tvivler jeg på, at loven giver forbrugeren en tilstrækkelig beskyttelse.

Så bare et eksempel: Forleden gik jeg ind på Internettet, fandt Den Danske Banks hjemmeside og slog op under låneansøgninger. Her skulle man udfylde det ønskede låns størrelse osv., og på et tidspunkt bliver man så bedt om vedrørende samtykke at klikke ja til, citat: »Det skal bemærkes, at Den Danske Bank-koncernen forbeholder sig ret til at foretage kreditværdighedsundersøgelser, herunder indhente oplysninger om nuværende, eventuelt tidligere engagementer i Den Danske Bank-koncernens selskaber, eller, pkt. 2, i et kreditoplysningsbureau.«

En sådan samtykkeerklæring er på sin vis specifik, forstået på den måde, at enten giver du et samtykke, eller også får du intet lån, og formelt set er kunden jo informeret om, at alle op-

lysninger, som koncernen ligger inde med, må indhentes. Men jeg tvivler på, at kunden eksempelvis er på det rene med, at det reelt indebærer, at Den Danske Bank derved har fået tiladelse til f.eks. at hente helbredsoplysninger, som kunden år tilbage har afgivet til Statsanstalten. Men dette er jo rent faktisk muligt, eftersom Statsanstalten, nu Danica, i dag er en del af Den Danske Bank-koncernen.

Denne retsstilling forekommer ikke betryggende. Det eneste rigtige ville være, at der blev indarbejdet en lovregel, der ikke kan fraviges ved aftale, hvorigennem forbrugeren beskyttes ved afgivelse af samtykke. Det betyder, at når andre end sædvanlige oplysninger benyttes, skal der for kunden foreligge et udtrykkeligt skriftligt og tidsbestemt samtykke.

For at sikre ensartethed på området bør Forbrugerrådet udarbejde de nærmere regler for samtykkets afgivelse, således at det sikres, at et samtykke ikke blot inkluderes i en standardblanket som i ovenstående eksempel.

Jeg håber, at det er fremgået, at vi er noget kritiske over for lovforslagets del omkring tavshedsbestemmelserne, men jeg håber, at det under udvalgsarbejdet bliver muligt at tilføje økonomiministeren både energi og stedsans, så hun får forståelse for, i hvilken retning håndtasken skal svinges. Og til det arbejde vil jeg her efter førstebehandlingen indlevere en række ændringsforslag til de finansielle love, som netop vedrører de problemstillinger, som har været mest i centrum for dagens debat.

Engil Møller (DF):

Lovforslagene har ændringer af rammevilkårene for den finansielle sektor som formål for bedre at kunne skabe nogle konkurrenceedygtige enheder, og isoleret set er det jo en udmærket tanke og idé. Samtidig sker der en styrkelse af tilsynet med de finansielle koncerner.

Med hensyn til adgang til at videregive kundeoplysninger til finansielle virksomheders moderselskaber foreslås en større udvidelse af adgangen til at videregive disse fortrolige kundeoplysninger. Det kan vi ikke fra Dansk Folkeparti støtte.

Som forslaget er lagt op, vil det medføre en konkurrenceforvridning til fordel for de store i forhold til de mindre aktører inden for den finansielle sektor. Samarbejdet med disse aktører inden for den finansielle sektor vil faktisk blive dårligere efter det forslag. Så vi kan ikke støtte dette.

Med hensyn til de øvrige lovforslag, der behandles samtidig, griber de nogenlunde ind i den samme målsætning, netop dette at man skal kunne udveksle oplysninger internt opetter. Og det giver jo altså disse konkurrenceforvridninger.

Endelig åbnes der også mulighed for, at Lønmodtagernes Dyrtidsfond og andre tilsvarende får mulighed for at få bestemmende indflydelse over for danske erhvervsvirksomheder. Det kan vi fra Dansk Folkeparti overhovedet ikke acceptere.

Derfor er det sådan, at vi naturligvis går ind i dette udvalgsarbejde, der forestår, og såfremt vi ikke får imødekommelser af væsentlig art, kan vi under ingen omstændigheder støtte lovforslagene.

Sonja Albrink (CD):

Med lovforslagene udmøntes jo en række anbefalinger, som Udvalget om den finansielle sektor efter år 2000 har foreslået. Vedrørende afsnittet, som handler om kundeoplysninger, har vi i hvert fald i CD et problem, hvilket også mange andre ordførere har tilkendegivet. Vi vil ikke være med til, at der kan cykle oplysninger rundt, som måske kan være med til, at der kan ske misbrug af disse.

Hos justitsministeren skal vi jo endnu en gang diskutere lovforslag om personoplysninger, og jeg må sige, at indtil nu har det lovforslag i hvert tilfælde gjort, at vi har haft store problemer, og jeg tror, jeg roligt kan sige, at når vi efter førstebehandlingen i næste uge igen skal diskutere det lovforslag, vil der ske det, at det vil tage sin tid, før man får det vedtaget i Folketinget.

Finanstilsynsadsangang uden retskendelse er heller ikke noget, vi her ved førstebehandlingen kan give vores tilslutning til. Vi bryder os ikke om, at man kan have en adgang, uden at man skal have en retskendelse. Vi går ind for, at man kan få en adgang, men at det kan ske uden retskendelse, det har vi i CD ikke lyst til at give tilslutning til.

Som det også er blevet sagt fra andre ordførere, er der selvfølgelig også positive elementer i de her lovforslag. Lovforslagene hænger jo sammen, dem vi behandler her under ét, og jeg skal ikke komme nærmere ind på de positive elementer her.

Jeg skal på CD's vegne tilkendegive, at vi ikke i dag kan give nogen melding om, hvordan vi vil støtte det her lovforslag. Men vi kan i

hvert fald sige, at vi vil gå positivt og aktivt ind i den udvalgsbehandling, der står foran os og dykke ned i problematikken omkring kundeoplysningerne, adgang uden retskendelse og hele problematikken om Finanstilsyn, Forbrugerombudsmanden og alle de andre ting, som har været debatteret, således at vi forhåbentlig får en lov, som er velfungerende og kan samle et bredt flertal her i Folketinget.

Morten Helveg Petersen (RV):

Lovforslagene, vi behandler her, vedrører udmøntning af en række af de anbefalinger, som Udvalget om den finansielle sektor stiledede til regeringen i efteråret 1999. Og i de tre forslag lægges der overordnet set op til en styrkelse af tilsynet med holdingselskaber, og det er altså en meget vigtig nuance i diskussionen, synes jeg, som vi ikke rigtig har berørt i dag, nemlig vigtigheden af at have et tilsyn, der fungerer ordentligt og effektivt.

Jeg behøver vel dårligt at henlede opmærksomheden på Asienkrisen og tumult og ustabilitet på finansielle markeder som eksempler på begivenheder, der virkelig bekræfter vigtigheden af, at vi har et ordentligt tilsyn i Danmark, og jeg ser egentlig, at de her tre forslag indgår i en styrkelse af det finansielle tilsyn. Det er egentlig et emne, som burde have haft en større placering, en mere vigtig placering i debatten, end det har haft hidtil.

Konkret betyder det i det her tilfælde, at Finanstilsynet skal godkende storaktionærer, og ledelsen skal opfylde krav om egnethed og hæderlighed, hvilket jo virker helt fornuftigt og sympatisk. Finanstilsynet skal gives muligheder for at forlange, at en koncern afhænder kapitalandele, og at de finansielle virksomheder udskilles i koncerner for sig.

I lovforslag nr. L 113 indgår, at to finansielle virksomheder tilsammen kan udøve bestemte indflydelse. Alt sammen ting, som vi sagtens kan være med til fra radikal side.

Men det, der så har været kernen i debatten i dag, har været ønsket om at udvide adgangen til at videregive kundeoplysninger til moderselskaber som led i styringen. Og her midt i debatten synes jeg altså, der er grund til lige at genkalde sig, hvad der står i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig at det er en betingelse, at videregivelsen er nødvendig som et led i styringen af koncernens virksomhed.

Igen, pointen må være, at vi skal have et ordentligt tilsyn. Vi skal have et tilsyn, der også

på holdingniveau kan være ordentligt og ansvarligt, og det synes jeg altså også, der lægges op til med lovforslaget.

Det er så klart, at vi får en debat under udvalgsbehandlingen om, hvilke typer oplysninger der kan videregives, og hvordan og hvorledes, og dér er det selvfølgelig vigtigt at være konstruktiv, og det synes jeg, at jeg kan notere mig, at man også har været fra en række andre partier.

Jeg skal sige, at Det Radikale Venstre kan støtte de nævnte lovforslag, og vi ser selvfølgelig frem til udvalgsbehandlingen.

Frank Aaen (EL):

Den stribe lovforslag, vi har til behandling i dag, kommer jo alle sammen, fordi der sker en koncentration inden for den finansielle sektor. Der opbygges nogle enorme finansielle supermarkeder. De breder sig i højere og højere grad hen over landegrænserne.

Der står, det er af hensyn til konkurrencen. Man kunne umiddelbart tro, at det så er godt, det der sker. Jeg vil gerne stille det spørgsmål som indledning: Er det en klog udvikling, der er i gang? Er det til fordel for samfundet, for vores muligheder herinde for at være sikre på, at samfundet udvikler sig på en ordentlig måde, at vi får de her mastodonter? Jeg tror det ikke. Selv i mindre udgave har de jo været i stand til at påføre samfundet enorme problemer. De problemer bliver selvfølgelig større, når vi får så store mastodonter, som vi har i øjeblikket.

Er det til fordel for borgeren i almindelighed, at banker breder sig hen over landegrænserne? Har vi nogen gavn af, at Den Danske Bank nu også har en bank i Norge eller alle mulige andre steder i verden? Nej, det er ikke til vores fordel overhovedet. Tværtom, det øger usikkerheden for, om bankerne er solide nok. At de ikke lige pludselig har et problem gemt i en fjern krog i verden, f.eks. i Norge, som så lige pludselig også giver et problem for moderselskabet i Danmark.

Er det til fordel for borgerne, at det er den samme virksomhed, den samme ejerkreds, den samme ledelse, som har kontrollen over vores bank, vores kreditkortvirksomhed, vores pensionsopsparing, vores livsforsikring, vores skadesforsikring, vores boliglån osv.? Er det til fordel for borgeren, at alt det er koncentreret hos én ejer, hos en enkelt?

Nej, det er det ikke, og det viser debatten jo. Vi er jo dybt, dybt afhængige allerede i dag, og

det bliver værre endnu med de her enorme koncerner, som jo har indsigt i alle sider af vores liv. Jeg mener, de kender ikke alene vores samlede økonomiske situation – det har vi jo vænnet os til, det skal vil oplyse, hver eneste gang vi vil have ændret lidt på en konto – de kender også vores forbrugsmønster.

De kan finde ud af, hvad vi handler, hvorhenne og hvornår, enten ved hjælp af dankortet eller kreditkortene. De ved alt om vores helbred i pensions- og i livsforsikringssselskabet. De kan også kontrollere, om der lige pludselig kommer sygedagpenge i stedet for løn ind på kontoen. De kender alle detaljer om vores bolig. De ved, hvor vi er henne i verden. De kan følge fra sekund til sekund, at nu er vi dér, nu er vi dér, nu er vi i udlandet og bruger kreditkortet, nu er vi i en anden by i Danmark og bruger vores dankort.

Der foregår i det hele taget en overvågning i kraft af det her system, som vil gøre Politiets Efterretningsvæsen dybt misundeligt, og som det selvfølgelig også sikrer sig adgang til, hvis det har brug for det. For selvfølgelig kan det også med en dommerkendelse gå ind og sige: Hov, vi vil gerne have fuld viden om denne her persons færden de sidste 3 år. Vupti, så er det også dér. Og har vi tillid til koncernledelsen, har vi tillid til Politiets Efterretningstjeneste? Der er nogle her i samfundet, der i hvert fald ikke har det fuldt ud, og vi er nogle stykker, der slet ikke har det.

Og det er jo det, vi har med at gøre. Der opbygges et kæmpemæssigt registreringssystem, og uanset om man tror, at det bliver misbrugt eller ikke bliver misbrugt, så bliver de registre altså opbygget, og selv når vi så siger: Nå, men det er i orden, jeg kan ikke lide registre, jeg vil i hvert fald ikke registreres fuldt ud, så jeg deler mine forretninger op med en konto i den ene institution og en konto i en anden institution, så har de i hvert fald ikke fuldt register over mig, vupti, hvad sker der så? Ja, så køber den ene den anden, og straks har vi alle de registre kørt sammen, som man ikke troede nogen sinde kunne køres sammen.

Og registre, der er kørt sammen, er det også muligt at bruge legalt, fordi man tilfældigvis engang kom til at underskrive en samtykkeerklæring, ellers kunne man jo ikke få lov til at få sin konto, for som de sagde: Hvis ikke du har alle dine konti her hos os, og hvis ikke du også sætter den her lille underskrift, så er vi ikke interesseret i dig som kunde. Og så skriver man

jo under, for man er jo presset. Det er man tit, når man kommer i en bank. Det er et problem, en registreringsudvikling, som jeg ikke forstår, at regeringen ikke er mere bekymret over.

Og så er det igen, jeg spørger: Hvorfor synes man, den her udvikling bare skal fortsætte? Faktisk kan vi sige, at med det, der sker i øjeblikket, og med omfanget af det burde man jo gå den modsatte vej og sige: Nu begrænser vi muligheden for at registrere og sammenkøre registre. Det skal være forbudt at give en samtykkeerklæring, for så dum må man ikke være. Man må ikke være så dum, at man giver sin bank ret til at kigge i det hele. Vi skulle vedtage en lov herinde om, at det er forbudt at give en samtykkeerklæring.

Nej, nu får man lov til det og bliver ved med at få lov til det, og jeg forstår ikke udviklingen, for hvad er så begrundelsen for udviklingen? Hvad er så begrundelsen? Lad os høre den en gang mere. Vi må kunne få et klart svar. Jo, man siger, at det er for at kunne føre større kontrol med sikkerheden i de finansielle virksomheder, risikostyring.

Altså, selv om jeg så har alle mine lån og indlån og opsparinger og boliglån i den samme finansielle virksomhed, så bliver det aldrig nødvendigt at samkøre alle mine oplysninger af hensyn til en risikovurdering f.eks. af Den Danske Bank – aldrig nogen sinde.

Og sådan er det med 99 pct. af kunderne. Der bliver det aldrig nogen sinde nødvendigt at lave en samlet samkøring af alle oplysninger for at kunne lave en klar risikovurdering, og den ene procent – eller lad os bare sige to procent – der er tilbage, jamen de vil alle sammen have en sådan størrelse, at risikovurderingen af hver enkelt virksomhed i hvert enkelt datterselskab selvfølgelig vil fremstå helt klart af regnskaberne, hvis de ellers føres lovligt, således at det er uden problemer både for koncernledelsen og specielt for Finanstilsynet at gå ind og se på hvad som helst. Der er det selvfølgelig meget muligt at foretage en korrekt risikovurdering af den pågældende koncern, uden at alle almindelige borgeres kontooplysninger, helbredsoplysninger, oplysninger om boliglån, oplysninger om kreditkortanvendelse, oplysninger om restancer, oplysninger om jobskift og alt muligt skal kunne køre rundt i virksomheden, fordi man engang kom til at give en samtykkeerklæring.

Det er fuldstændig uanstændigt og uforståeligt, og derfor stiller vi også det spørgsmål, som

jeg håber at økonomiministeren vil svare på: Hvorfor? Hvem er kommet med den idé, at det skal udvikle sig på den her måde? Hvorfor reagerer man ikke positivt på de henvendelser, der kommer fra folk i de forskellige forbrugerorganisationer? Hvorfor reagerer man ikke positivt og siger, at her er et problem, vi bør tage alvorligt? For der er ingen grund til det, der er ingen saglig grund.

Der må man spørge: Hvorfra kommer ideen til, at man følger branchens henstillinger på det område i stedet for forbrugernes henstillinger? Hvad er begrundelsen for det? For den eneste part i den her sag, der har interesse i at få den her helt frie mulighed for at kunne flytte rundt med oplysningerne, er den finansielle virksomhed selv, som kan bruge det i markedsføringsøjemed, som kan bruge det i kreditvurderingsøjemed, som kan bruge det i alle de øjemed, som den har lokket kunden til at acceptere at det kan bruges i.

Uanset hvad der ellers er af grænser, så er det kun den finansielle virksomhed, der har interesse i, at det her system opbygges. Samfundet har ingen interesse i det. Finanstilsynet har ingen interesse i det. Så derfor må vi spørge økonomiministeren: Med hvilken begrundelse har man lyttet til branchen og ikke lyttet til bekymrede forbrugere? Det synes jeg er det mest interessante spørgsmål i dagens debat.

Når det er sagt, er det jo klart, at udviklingen jo nu er i gang, uanset om den er klog eller uklog – den er uklog – men selvfølgelig fører det jo så også til, at vi må skærpe kontrollen med virksomhederne. Og alle kontroldele heri, om at styrke Finanstilsynets muligheder og om at stille øgede krav til ledelse og ejere, støtter vi selvfølgelig.

Men vi vil godt sige helt klart til ministeren, at ønsker man vores stemmer for de her lovforslag, så bliver der nødt til at ske en radikal ændring, og hvis ikke man er indstillet på det, så må der ske en opdeling af lovforslaget. Så skal vi gerne stemme for strammingsdelene. Det skal vi gerne være med til.

Det kan jeg høre at i hvert fald dele af højresiden i Folketingssalen ikke så optaget af, men jeg synes selvfølgelig, at når vi får de her mastodonter opbygget, så er vi også nødt til at op-ruste samfundets kontrol med mastodonterne – naturligtvis. Men vi kan ikke acceptere det, der sker, af hensyn til borgerne her i samfundet og deres retssikkerhed.

Ole M. Nielsen (KRF):

Der er naturligvis flere gode elementer i de her tre lovforslag, som vi kan støtte, men jeg må sige, at hvis ikke der sker ændringer i det samlede kompleks eller der sker en adskillelse, så bliver det uden vores hjælp, at de skal vedtages.

Jeg vil nøjes med at beskæftige mig med det negative. Det ene er det her med, at to finansielle virksomheder tilsammen skal kunne have flertal i en erhvervsvirksomhed. Det mener jeg er en uting. Jeg mener, at de finansielle virksomheder skal beskæftige sig med at formidle penge og kun i nødsituationer må gå ind og drive erhvervsvirksomhed.

Det andet er jo det her med at videregive oplysninger. Det er jo interessant, at man støtter sig på en brancheorganisations indstilling, en brancheorganisation, hvor indflydelsen er skævt fordelt. Det er dog ikke helt så galt som i Bryggeriforeningen, men det nærmer sig, at der er nogenlunde samme magtfordeling i Finansrådet som i Bryggeriforeningen, ikke helt med de samme operatører, selv om de selvfølgelig også er forbundne – det kan også være et problem i sig selv – men at det er sådan en brancheorganisation, man støtter sig til, og det fremgår jo tydeligt af Finansrådets høringssvar, at man lægger vægt på en konkurrencemæssig værdi i at kunne videregive kundeoplysninger inden for koncernen.

Ja, selvfølgelig er der da nogle konkurrencefordele i det. Det er da et konkurrenceparameter, at man kan sikre sig bedre, og det er da i sig selv ikke negativt, men det er en konkurrencemæssig fordel på nogle andres bekostning. Det betyder selvfølgelig også, at man kan minimere sine omkostninger, når ikke man skal sidde og lave den samme kreditvurdering tre forskellige steder, men kan lave den ét sted. Det er klart.

Men hvem går det ud over? De små forsikringsselskaber eller pengeinstitutter, de regionale banker, de lokale sparekasser osv., som er henvist til at klare sig med de almindelige småsparere, som der ikke er nogen penge at tjene på. De kan ikke matche de store her.

Så er der samtykkebestemmelsen. Det er en fuldstændig tåbelig ting at tro, at den kan håndteres til gavn for folk i almindelighed. Samtykke kan den stærke jo altid give. Det er jo intet problem for den stærke at sige ja til, at hans oplysninger og hans virksomheds oplysninger må gå videre, men den svage, som har brug for kreditten, bliver tvunget til at sige ja til

samtykke, og det er også den svage, det går ud over.

Og så om styrket tilsyn: Selvfølgelig er styrket tilsyn fra Finanstilsynets side o.k., men hvis ikke holdingselskaberne kan leve med de reservationer, der kan være konsekvensen af manglende samlet information fra koncernen, ja, så må jeg indrømme, at så kan jeg undvære de koncerner, hvis ikke de kan undvære den reservation. Sådan må jeg bare sige det.

Videregivelse, bliver der så sagt, er en betingelse for styrkelsen af koncernen. Ja, på hvilken måde? Selvfølgelig i den internationale konkurrence, men jeg formoder da, at udenlandske banker og operatører på det danske marked skal lever under de samme regler som de danske. Nu har vi så læst for nylig om bankerne i Norge, at de er for små til at matche fusionerne mellem de svenske og de danske, men jeg tror faktisk, nordmændene klarer sig med de små banker, de har. Jeg tror, de klarer sig i kraft af nogle andre ting. Der er nogle andre fordele ved det.

Det her har meget at gøre med, hvad det er for et samfund, vi vil have. Og det er ikke et samfund, der er styret af nogle ganske store kapitalkoncentrationer, som jo bliver større. Det er jo det, konkurrencen har til formål, at de store skal klare sig i forhold til de små, at de små skal sigtes fra. Det er jo markedsøkonomiens betingelser – sund på mange områder, men ubarmhertigt i forhold til de små, og vi har brug for, at der også er små operatører.

Jeg synes, at hele det her lovkompleks og det at tro på, at udviklingen pr. definition er god, at udvikling er noget, vi følger, ikke noget, vi prøver at styre, og at de store kapitalkoncentrationer, de store finansielle supermarkeder selvfølgelig er gode, er godt, når det går godt, men hvad er konsekvensen, når de vælter? Hvad er konsekvenserne i en negativ tid? Vi har også inden for de seneste 10 år set, hvor galt det kan gå, og det går jo ikke galt i opgangstider, det går galt i nedgangstider, og så går det bare meget hurtigere, når korthuset vælter.

Så vi må sige, at vi ikke er for det kompleks, som det ligger her. Vi er selvfølgelig for nogle elementer i det, men dem skal vi have skilt ud, for at vi kan stemme for det.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Jeg synes, jeg vil prøve at se lidt tilbage, sådan en 10 års tid. Der var der jo debatten herinde i Folketinget om, hvorvidt man skulle have de fi-

nansielle supermarkeder, og dér var det jo sådan, at der var nogle stykker i Folketinget, som meget frygtede, hvilken udvikling man satte i gang, da man startede det her show. Jeg husker meget tydeligt, hvordan ordførerne for Socialdemokratiet og for Det Radikale Venstre og mange andre, både V og K, som var tilhængere af supermarkederne, jo ålede os andre og fortalte, at det var rene fantasier, når vi fortalte, hvordan udviklingen ville blive.

I dag, 10 år efter, kan jeg stå her og sige til mig selv: Ja, jeg havde ikke engang fantasi til at forestille mig, hvor slemt det ville blive. Det blev meget værre, og nu kommer man så og vil gøre det endnu en tand værre.

Jeg vil gerne sige, at de dele af de her to lovforslag, som drejer sig om fornuftige stramninger, som min gruppe har efterlyst længe, og de dele, som er fornuftige reguleringer, dem støtter vi gerne, og vi er glade for, at ministeren endelig er kommet med dem. Men de dele af forslaget, som giver mere magt til Finanstilsynet, og som giver adgang til at lade personoplysninger flyde rundt – for det er det, der bliver virkeligheden, sådan er virkeligheden – dem er vi modstandere af.

Og når jeg har siddet og hørt på ordførerne i dag, kan jeg konstatere, at ministeren med de to forslag har en tabersag, og jeg synes, ministeren skulle gøre dem til en vindersag, og det kan man nemt gøre ved simpelt hen at udskille de dele af forslagene, som er så kontroversielle.

Jeg tror ikke, der er nogen finansielle virksomheder eller koncerner, som går nedenunder og hjem, fordi de er nødt til at vente på den del af forslagene. Og jeg tror heller ikke, Finanstilsynet ikke kan føre tilsyn, hvis ikke det får endnu mere magt, end det har nu. Det kan sagtens vente, til Folketinget har gjort sig nogle grundige overvejelser over, hvad det er, vi allerede har gjort, og hvilken fart det tog, der blev sat i gang i 1989-90, kører med. Vi aner ikke, i hvilken retning det kører, og det har ingen bremses, og det har heller ingen togfører.

Det er jo også grunden til, at vi i Erhvervsudvalget og særlig i underudvalget har efterlyst en høring, sådan at man kunne få løftet sig op over den her sektor og se, hvordan den lovgivning på det her område i grunden hænger sammen med den virkelighed, vi lever i, og dér har ministeren jo altså bedt os om at vente og vente, og det har vi så pænt gjort.

Men så kommer ministeren altså med nogle forslag her, hvor vi endnu en gang skal ind og

skruer på skruerne, uden at man kender konsekvensen af det, man gør. Ministeren tillader sig oven i købet at skrive i forslagene under rækken af oplysninger, som kan videregives, at listen er ikke engang udtømmende, så man ved i grunden ikke, hvad det er, man gør.

Jeg tror, at det her Folketing efterhånden skal holde op med at skrive flere blankochecks til Finanstilsynet eller den finansielle sektor, og jeg vil anbefale ministeren simpelt hen at dele lovforslagene og få de fornuftige dele gennemført hurtigt og med det samme, og så vil jeg anbefale Folketingets partier at få den her høring om hele den finansielle sektor gennemført, sådan at vi, der skal lovgive, i det mindste ved, hvordan det her hænger sammen.

Hvordan virker de forskellige dele af den her lovgivning ind på hinanden? Hvordan virker de på kunderne, hvordan virker de på Finanstilsynet, hvordan virker de ude i virksomhederne, og hvordan virker de virksomhederne imellem? Og her tænker jeg selvfølgelig på de store kontra de små. Det overblik findes ikke her i salen.

Når jeg tillader mig at sige det, er det faktisk, fordi jeg har fulgt ret godt med på det her område i de sidste 10 år, og det er umuligt at have det overblik; vi er nødt til at stoppe op en gang imellem og se på, hvad det er, vi har sat i gang, inden vi bare giver los.

Jeg synes f.eks., at det er dybt, dybt kritisabelt, at vi kan konstatere, at Finanstilsynet, når vi vedtager noget herinde, sådan lige lægger en meter til i sin praksis, og næste gang vi får et lovforslag, vil man også godt have lidt lovhjemmel til den nye praksis, og så skrives den ind i bemærkningerne. Altså den fremgangsmåde er så uacceptabel, at jeg slet ikke synes, ministeren kan være bekendt at – hvad skal man sige? – være moder til den.

Derfor synes jeg – og det mener jeg også regeringen vil være bedst tjent med – at vi bør få de fornuftige dele af forslagene gennemført efter en hurtig og saglig udvalgsbehandling, og at Folketinget så får gennemført den høring og vi derefter finder ud af, hvad det er for nogle skruer, der skal skrues på. For jeg er ikke lænere så naiv, at jeg tror, at jeg kan forhindre noget for de finansielle supermarkeder. Det løb er kørt, men vi behøver ikke her i Folketinget at reducere os selv til et gummistempel, som ligger ovre i en skuffe enten i Amaliegade eller på Holmens Kanal.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Tak for de meget vigtige ordførerindlæg, også fordi de jo peger på behovet for en dybere diskussion på en række centrale områder.

Jeg vil gerne indlede med at understrege, at jeg er meget, meget parat til at indgå i en dialog med Erhvervsudvalget om de synspunkter, der især har påkaldt sig opmærksomhed, og de mange spørgsmål og tilkendegivelser af meget markant art.

Det er fuldstændig korrekt, som fru Pia Larsen gør opmærksom på, at der er et justitsministerielt lovforslag til behandling i Retsudvalget, et lovforslag, som jo i stort omfang også vedrører de spørgsmål om personoplysninger, der har været diskuteret i dag. Og det er selvfølgelig vigtigt, at der er sammenhæng mellem det, der foregår i den finansielle lovgivning, og det, der foregår i Justitsministeriets lovgivning. Det fremgår også af lovforslagene, at ministeriet og ministeren og regeringen er opmærksomme på de sammenhænge.

Nu vil jeg så prøve at kommentere nogle af de centrale spørgsmål, der er rejst.

Sådan som samtykkesystemet fungerer i dag, er beskrevet i lovforslagene. F.eks. er der blevet gjort ophævelser over, at der ikke er præcise formkrav; der er udtrykt betænkelighed ved det, og nogle har taget direkte afstand fra det.

De regler, der gælder i dag, er nøjagtig de regler for samtykke, som er beskrevet i bemærkningerne i lovforslagene, så ordførerne må være opmærksomme på, at den problemstilling, der rejses, hvis man eksplicit vil have særlige formkrav, måske så også skal ses i relation til Justitsministeriets lovforslag om personoplysninger.

Det andet spørgsmål, der er rejst af den karakter, er spørgsmålet om adgang uden retskendelse.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at Finanstilsynets arbejde jo bygger på, at man kommer uanmeldt, når man gerne vil føre tilsyn med bankerne og de finansielle institutter. Sådan har det været hele tiden, og der er lagt op til, at sådan fortsætter det. Man kan sige, at det var naivt af ministeren at præcisere, at sådan er det, i de lovforslag, der er lagt frem her.

Hvis der nu skal være retskendelser, hver gang Finanstilsynet skal ud og besøge en bank, så belaster vi altså retsmediet temmelig meget. Der skal hentes i størrelsesordenen 50 retskendelser om året, men det kan vi selvfølgelig belyse. Men det er altså nyt i Finanstilsynets regi

at skulle have retskendelser for at møde op i Skørping Bank, hvis der ellers er en bank, der hedder sådan.

Så er der rejst spørgsmål om ejerskab.

I dag er det sådan, at ingen finansielle virksomheder må have bestemmende indflydelse i nogen form for virksomhed ud over deres egen finansielle virksomhed eller andre finansielle virksomheder.

To finansielle virksomheder må i dag gerne have bestemmende indflydelse i en skotøjsfabrik, to forsikringsselskaber eller en bank og et forsikringsselskab, men i dag må to banker ikke have bestemmende indflydelse i skotøjsfabrikken.

Man kan spørge, om det er en skelnen, vi stadig væk skal fastholde. Jeg vil meget gerne indrømme, at det ikke er et kardinalpunkt for mig. Det er nærmest et forsøg på at skabe lighed, om man så må sige, men det kan man da bestemt diskutere.

Men situationen er altså således i dag, at to finansielle virksomheder tilsammen kan have bestemmende indflydelse. Det, der præciseres i loven, er, at man ikke kan have, at to finansielle institutter eller virksomheder inden for samme concern kan have bestemmende indflydelse tilsammen. Men vi må selvfølgelig udrede, så det er fuldstændig klart for udvalget, hvad det her drejer sig om, og hvad det er, man skal forholde sig til.

Så har jeg forstået, at der i Folketinget i virkeligheden er stor og politisk bred opbakning til, at det er meget vigtigt at understrege, at det er det enkelte instituts ledelses ansvar at overholde alle lovgivningens regler. Det er ikke et ansvar, som skal kunne forfladiges ved at pålægge Finanstilsynet et særligt ansvar i den sammenhæng. Herom er der ingen uenighed. Jeg er fuldstændig enig, regeringen er fuldstændig enig i de synspunkter.

Baggrunden for lovforslagene er, at der er sket en concernudvikling i den finansielle sektor. Hr. Frank Aaen havde jo en ualmindelig klar ideologisk beskrivelse af, hvad det her handler om. Og jeg er fuldstændig enig i, at der er sket en udvikling – fru Kirsten Jacobsen var inde på det samme – som gør, at selv Erhvervsudvalget i årenes løb har beskæftiget sig meget med den concernudvikling i sit underudvalg, i debatter osv.

På den baggrund nedsatte regeringen det udvalg, der er kaldt år 2000-udvalget, også under indtryk af den internationale udvikling, der

sker på området. Og det er fuldstændig rigtigt, som fru Kirsten Jacobsen siger, at jeg gentagne gange har spurgt, om vi ikke lige kan vente lidt, fordi jeg meget gerne ville vente og se hele den vurdering i sammenhæng, som år 2000-udvalget skulle komme med.

Nu foreligger den, og nu ligger lovforslagene her, og det er jo på baggrund af det ønske, som har været et politisk ønske, at regeringen fremsætter forslag om, hvordan vi kan føre tilsyn med holdingselskaber. Jeg har så også forstået, at der er bred politisk enighed om, at det vil vi gerne lovgive om i Folketinget.

Det, der er usikkerhed om, hvis jeg nu skal sige det på en lidt diplomatisk måde – det er ikke for at polemisere – er: Hvad er det så, der skal til, for at Finanstilsynet kan føre det tilsyn med holdingselskaberne? Det er jo korrekt, at det bl.a. handler om risikovurdering og risiko-profil. Erhvervsudvalget har været på besøg i Finanstilsynet for en tid tilbage, hvor jeg selv deltog, og hvor Finanstilsynet gjorde rede for, at den måde at føre tilsyn på for at sikre, at det netop er ledelsen i det enkelte institut, der har det uomgængelige ansvar, betyder, at Finanstilsynet overgår til at føre et tilsyn efter en risiko-profil.

Det har vi jo ikke diskuteret i Folketingssalen, men det er jo Finanstilsynets arbejde at anlægge en strategi for, hvordan man fører tilsynet effektivt.

I den sammenhæng har det været vurderet, om det ville være rimeligt, eller om det var en uomgængelighed – og jeg udtaler mig stadig væk ikke polemisk, for jeg er parat til at gå ind i en helt åben drøftelse med Erhvervsudvalget – at holdingselskabets ledelse, som der nu skal føres tilsyn med og stilles krav til svarende til andre finansielle institutters krav, og Finanstilsynet skal være i besiddelse af den samme oplysningsmængde for at vurdere risikoprofilen i koncernen som helhed. Eller, for at lave et andet billede, om direktøren for Jyske Bank skal have viden om risikoprofilen i alle Jyske Banks filialer?

Men jeg er helt åben for at diskutere, hvilke redskaber der skal til, for at der kan føres tilsyn med holdingselskabet, og hvilke oplysninger der skal til, for at holdingselskabet kan gøres ansvarligt for den samlede risikoprofil i koncernen. Det er jo det, diskussionen kommer til at dreje sig om.

Fru Pernille Sams brugte formuleringen, at Det Konservative Folkeparti holder med kunderne.

Jeg vil gerne understrege, at al den lovgivning, der ligger på bordet her, er regeringens udspil for at holde med kunderne. Det handler om at undgå det, som hr. Ole M. Nielsen brugte som et eksempel, og hvor hr. Ole M. Nielsen spurgte: Hvad er konsekvenserne, når det går galt med de store selskaber?

Vi har haft en række sager, hvor det er gået galt for store selskaber, og hvor vi jo alle sammen som lovgivere prøver at lære af de erfaringer og finde ud af, hvordan vi indretter lovgivningen, regelsættet, tilsynet, for at forebygge den slags situationer. Det er det, lovforslagene går ud på.

Jeg skal lige igen understrege det, jeg sagde, da jeg ikke kunne bare mig for at bryde ind i de korte bemærkninger til den socialdemokratiske ordfører: Det er helt uomgængeligt vigtigt at understrege, at regeringen ikke vil tillade, at de oplysninger, som vi i givet fald må blive enige om i Folketinget skal kunne gå videre til holdingselskabet, på nogen måde kan flyde rundt i koncernen – for at bruge det udtryk, som er brugt i medierne og af nogle ordførere – og at det ikke er regeringens holdning, at de oplysninger, moderselskabet kommer i besiddelse af, på nogen måde skal kunne bruges eller må bruges til markedsføring eller rådgivning. Jeg er fuldstændig parat til at sætte en paragraf ind i lovforslaget, der gør det klart, hvis det kan hjælpe.

Hr. Ole Sohn brugte udtrykket, at der sker en lempelse af tavshedspligten.

Der sker ikke en lempelse af tavshedspligten. Det understreges, at de medlemmer af holdingselskabet, der får oplysninger, der skal afdække risikoprofilen i selskabet, selvfølgelig er underlagt de samme tavshedsbestemmelser, som de finansielle institutters medarbejdere, der behandler den slags ting.

For holdingselskabet er jo ikke et finansielt institut som sådan, men de oplysninger, som moderselskabet, holdingselskabet, muligvis skal have – nu tager jeg alle mulige bløde forbehold for, at der ikke er truffet nogen beslutning om det – må i givet fald være underlagt den samme tavshedspligt, som de er i de finansielle virksomheder, og det er ikke en lempelse af tavshedspligten.

Så siger hr. Ole Sohn, at interne kreditoplysningsbureauer eller registre – jeg er ikke helt

klar over, hvilket ordvalg det blev, men internt i koncernen – i givet fald vil kunne udkonkurere de fælles kreditoplysningsbureauer.

Jeg vil gerne understrege, at finansielle virksomheder, finansielle koncerner, er underlagt den samme registerlovgivning som alle andre og ikke kan oprette den type registre, uden at Registertilsynet har givet sin tilladelse.

Hr. Egil Møller og andre taler om den konkurrenceforvridning, der i princippet ligger i muligheden, hvis man siger ja til lovforslagene, som de ligger – nu taler jeg ikke om detaljerne.

Det er jo en meget, meget svær diskussion. Jeg har godt set visse virksomheder, finansielle virksomheder, som ikke er en del af en koncern, udtale sig om disse forhold i pressen. Jeg er ikke helt sikker på, at virksomhederne vil blive ved med at sige det samme, som de har sagt, for der kommer nogle klaringer. Der har været nogle misforståelser, tror jeg, men under alle omstændigheder er situationen jo den, at vi har koncernerne og der er en internationalisering, der gør, at der lægges et konkurrencepres på de danske finansielle virksomheder.

Vi kan lide den udvikling eller lade være, som fru Kirsten Jacobsen beskrev det, men den er her altså, og Folketinget har givet udtryk for et ønske om, at vi skal kunne håndtere koncerndannelser på en måde, der skaber den størst mulige sikkerhed for kunderne. Og derfor siger jeg til Folketinget: Her er regeringens bud. Det er ikke sikkert, at det er det bedst tænkelige, men vi må følge op på de politiske tilkendegivelser, vi har givet om, at der skal kunne føres et tilsyn også med koncernen som sådan og med holdingselskabet.

I øvrigt skal vi være meget glade for, at vi i Danmark har en udvikling, hvor vi stadig væk har et varieret marked. Selv om der er store koncerner, har vi også en rig underskov – undskyld udtrykket – af mindre og lokale pengeinstitutter, der har deres styrkeområde, og som i virkeligheden nogle år har en bedre økonomisk udvikling, end de store koncerner og de store banker har. Jeg holder tale for de lokale pengeinstitutter hvert år og får den årlige beretning af deres oplevelse.

Og jeg skal også gøre opmærksom på, at der faktisk er kunder – og det er måske specielt rettet til hr. Frank Aaen, som brugte sin taletid til også at beskrive dankort og alle mulige konsekvenser af brugen af dankort, som jeg ikke skal gå ind i, men jeg indrømmer, at jeg selv har fundet det meget forenklet for min tilværelse

at have dankort, selv om jeg også engang har været imod det, men i dag ville jeg nødig undvære det, men det er jo et personligt valg, og det er jo også et personligt valg, om man vil have sin forsikring, sit realkreditlån, sit banklån i den samme koncern eller man vil vælge en anden måde – at der faktisk er kunder, der efterspørger at have det i den samme forretning, om man så må sige.

Dér vil jeg også appellere til hr. Frank Aaen bedre jeg om dog at være med til at sikre, at vi har et samfund, hvor der er nogle valgmuligheder. Det er vel ikke Folketinget, der skal bestemme, hvad den enkelte skal vælge for en type, altså hvordan forretningerne skal se ud.

Og også til hr. Frank Aaen, som spørger meget direkte, hvorfor regeringen ikke har lyttet til forbrugerne, til forbrugersiden, vil jeg sige: Jamen det er jo en ganske uretfærdig betragtning at komme med. I år 2000-udvalget var forbrugersiden stærkt repræsenteret, og de spørgsmål, som også diskuteres her i dag, om tilsyn med koncerner osv., er også en del af år 2000-udvalgets rapport. Og der var ikke i de konklusioner på dette område, da år 2000-rapporten var ved at blive færdig, givet en mindretalsudtalelse fra forbrugersiden.

Men det er jo ømfindtlige områder, og derfor har lovforslagene jo også været til en høring, hvor man kan sige at ministeriet stort set tog år 2000-udvalgets model og der kom stærke reaktioner fra forbrugersiden, og derfor er der jo markante forskelle mellem det forslag, der blev sendt til høring, og det forslag, der er lagt frem i Folketingssalen i dag. Så det er jo ikke rigtigt, når hr. Frank Aaen siger, at der ikke er lyttet til forbrugersiden. Det er der i allerhøjeste grad.

Noget af det, der har været kritiseret fra Folketingets talerstol i dag, er det manglende formkrav på samtykke. Men det har ikke været inde i billedet for regeringen eller for mig, at vi via denne her lovgivning skulle ændre de generelle regler om samtykke. Det var måske mere hensigtsmæssigt, hvis de skal ændres, at det skete i Justitsministeriets regi. Så det er baggrunden for, at det ser ud, som det gør.

Jeg vil godt understrege meget klart, at nogle af de indvendinger, der er kommet i nogle af tilkendegivelserne fra, hvis jeg må bruge fællesbetegnelsen forbrugersiden, har en form og et indhold, som ganske klart har følgende budskab: at det er uhensigtsmæssigt, at man overhovedet kan bede om samtykke i den finansielle sektors regi. Og det var hr. Frank Aaen også

inde på. Eller var det hr. Ole Sohn? Det var i hvert fald et spørgsmål af den karakter. Og det er jo en ganske, ganske afgørende forandring, hvis Folketinget skal lovgive om, at man ikke må give samtykke til nogen som helst ting, om jeg så må sige, i den finansielle sektor.

Fru Sonja Albrink har jeg svaret på det med retskendelsen.

Hr. Ole M. Nielsen siger så, at det er i orden at styrke Finanstilsynet.

Den tilkendegivelse er jeg glad for, og jeg vil gerne give tilsagn om – det efterlyste hr. Ole M. Nielsen nemlig også – at jeg synes, det er meget, meget vigtigt fra min side med en åben dialog med Erhvervsudvalget om, hvordan vi gør det her på den bedst tænkelige måde under hensyn til, havde jeg nær sagt, livets realiteter, nemlig at vi har koncernerne, og at vi ikke kan afskaffe de koncerner, og at vi skal finde ud af, at der kan føres tilsyn med holdingselskaberne også og med koncernerne som helhed. Det er den opgave, vi skal løse i fællesskab, og som vi har en politisk forståelse fra tidligere diskussioner om at vi skal løse.

Til sidst til fru Kirsten Jacobsen: Jeg synes faktisk, at det er en ganske glimrende idé, fru Kirsten Jacobsen kommer med, om en høring. Det er jo den forretningsorden eller det regelsæt, der gælder i Folketinget. Erhvervsudvalget kan lave høringer. Folketinget kan lave høringer. Og jeg vil meget gerne gå ind i et samarbejde, hvis Erhvervsudvalget er interesseret i det, et samarbejde om en høring af hele det her område på et tidspunkt i løbet af så kort tid, som det nu kan lade sig gøre, eller i løbet af foråret.

Og man kan inddrage år 2000-udvalgets rapport og Erhvervsudvalgets eget arbejde omkring koncerner osv. Jeg er fuldstændig åben over for det, og jeg vil meget gerne medvirke positivt, helt klart. Og jeg synes faktisk, det er en ganske god idé, som det kan ærgre mig at jeg ikke selv har fået, for man kunne lige så godt have sluttet år 2000-udvalgets arbejde og fremlæggelsen af rapporten med en høring.

Desværre bliver jeg ud over at kvittere for de positive meldinger fra fru Kirsten Jacobsen så alligevel nødt til at forholde mig kritisk til en enkelt formulering, bare for en ordens skyld og for min egen samvittigheds skyld, og så ved jeg, at fru Kirsten Jacobsen accepterer det, for man kan ikke løbe fra sin samvittighed: Fru Kirsten Jacobsen siger, at Finanstilsynet lægger en meter til med hver lovændring, der foregår i Fol-

ketinget. Dér mener jeg, at jeg må tage afstand fra den formulering og sige til fru Kirsten Jacobsens beroligelse – læserne af Folketings-tidende kan ikke se kropssproget på fru Kirsten Jacobsen – til fru Kirsten Jacobsens beroligelse, at Finanstilsynet har et klart ansvar for at kunne føre tilsyn og kunne afgøre en lang række ting i den finansielle verden, men inden for de rammer, som lovgivningen giver.

Så er det selvfølgelig rigtigt, at man kan diskutere, om den tolkning eller den udlægning, Finanstilsynet så har foretaget, så kan stå sin prøve for en politisk vurdering. Sådan er livet også.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der er fremsat ønske om en anden ordførerrunde, og foreløbig har fru Pia Larsen, hr. Ole Sohn, hr. Frank Aaen, hr. Ole M. Nielsen og fru Kirsten Jacobsen meldt sig.

Pia Larsen (V):

Økonomiministeren var inde på, at flere af ordførerne gav udtryk for, at de var bekymrede for, at hvis de her lovforslag vedtages, som de er fremsat, vil de mindre finansielle virksomheder blive udsat for konkurrenceforvriddning i forhold til de finansielle koncerner eller supermarkederne populært sagt.

Det er jeg sådan ved nærmere eftertanke ikke ret sikker på er rigtigt vurderet, for hvis de skulle gennemføres som fremsat – hvilket denne her debat ikke tyder på at de vil – så vil de mindre finansielle virksomheder få kronede dage, for så vil det jo være sådan, at vi alle sammen for at være sikre på, at vores fortrolighed bliver bevaret, at oplysninger ikke bliver misbrugt eller brugt til ting, vi ikke aner noget om, og vores personlige integritet bevares, så kan være nødt til at vælge nogle enkeltstående finansielle virksomheder, en mindre bank, et for banken fuldstændig uvedkommende realkreditinstitut, forsikringsselskab osv.

Så egentlig tror jeg ikke på den med konkurrenceforvriddning, men det var egentlig bare sådan lidt til overvejelse.

Ole Sohn (SF):

Der er flere, der her under dagens debat har sagt, at det da er en voldsomt ideologisk debat, vi har fået om lovforslagene, og det må man jo sige ja til. Det, der er lidt forvirrende, er, at det ikke sådan er de sædvanlige kendte fløje, der udkrystalliserer sig. Derfor er jeg utrolig glad

for, at ministeren – som er en meget klog minister, vil jeg sige – starter med at sige, at hun er parat til en helt åben debat med Erhvervsudvalget. Det synes jeg var en meget, meget fin indledning til det udvalgsarbejde, der nu skal i gang, sådan at vi kan få luget ud i de skavanker, der ligger i lovforslagene, for dem er der altså nogle stykker af.

Jeg var en af dem, der i den første ordførertale rejste spørgsmålet om samtykke, formkravene ved samtykkeerklæringer, og for nu også at have samvittigheden i orden vil jeg sige, at jeg ikke har bidt mærke i, om der er forskelle eller er sket ændringer i det i forhold til den gældende regel, men jeg lagde mærke til det, da jeg lavede det her lille prøveeksempel med at gå ind på Den Danske Banks hjemmeside for at se, om man kunne få en låneansøgning. Dét undrede jeg mig godt nok over, at det kunne lade sig gøre, og at man så bare lavede sådan en carte blanche med samtykkeerklæring. Det synes jeg er bekymrende.

Om det er en del af et lovforslag eller en del af en gældende regel, er for så vidt underordnet. Jeg mener, at det er nødvendigt, at vi får strammet op omkring reglerne, at der bliver lavet nogle klare retningslinjer for, hvordan man afgiver samtykke, og at det selvfølgelig skal ske skriftligt, og at det ikke bare er for evigt, men at der er nogle tidsbegrænsninger på, og det synes jeg faktisk at vi skal tage med, og det agter jeg også. Og jeg agter også at stille ændringsforslag til lovforslaget. Om det så skal være i en bredere sammenhæng, må vi jo så diskutere.

Ministeren gjorde opmærksom på, at lovforslagene her er regeringens udspil, som, hvis jeg husker citatet rigtigt, »er vores bud på at holde med kunderne«. Ja, så vil jeg sige, at så synes jeg, at man skal gøre det om igen. Det kan gøres bedre. Det er jeg ret sikker på at kunderne vil synes, i alt fald hvis man skal tage udgangspunkt i, hvad Forbrugerrådet har givet udtryk for, også Forbrugerombudsmanden, som uopfordret har været så interesseret, selv om han ikke har fået lovforslagene til høring, at han har ment, det var rimeligt, at han gav sit besyv med. Så lad os få kigget på det, også på nogle af de problemstillinger, som specielt Forbrugerrådet har rejst, og det er dem, der har været genstand for hele dagens debat.

Ministeren siger, at der ikke foregår nogen lempelser af tavshedsbestemmelserne. Det er jeg så til gengæld ganske enkelt uenig i. Jeg er

helt på det rene med, at man ikke kan opbygge et nyt kreditoplysningsbureau, uden at det er underlagt offentlig kontrol. Det, der er min pointe, er, at når der laves en mulighed for, at man på koncernniveau kan lade oplysninger sive op med henblik på risikostyring, så vil jeg gerne spørge ministeren: Hvordan vil ministeren forhindre, at et en medarbejder i et datterselskab tager telefonen, ringer til moderselskabet og spørger: Er Ole Sohn kendt? Så vil man sikkert sige ja på en meget negativ måde, altså i stemmeføringen, og så vil datterselskabet sige: O.k., så ved vi, at så skal vedkommende nok ikke have et lån – medmindre man nu har hørt om Folketingets nye lønninger.

Men altså, det er jo ikke noget, man registrerer, det er jo ikke et officielt oplysningsbureau, men oplysningerne i sig selv gør det ud for det samme som et kreditoplysningsbureau, og det betyder, at koncerner ikke har den samme trang til eller behov for at videregive oplysninger om gode og dårlige kunder til de officielle kreditoplysningsbureauer, og dermed stilles de enkeltstående institutter, og det er i den her sammenhæng primært de mindre, i en svagere konkurrencemæssig situation, og det synes jeg er betænkeligt. Og dermed mener jeg, at der foregår en reel lempelse af tavshedsbestemmelserne.

Derfor er der behov for – og det vil jeg også fastholde siden hen – at man får taget fat på at stramme reglerne op, og jeg har som sagt afleveret en række ændringsforslag, som faktisk tager om ikke hundrede procent højde for, så i hvert fald er et bud på, hvordan man kan tage højde for de problemstillinger, som har været rejst under dagens debat.

Det sidste, jeg godt lige vil nævne, er, at der også er en usikkerhed omkring, hvad »sædvanlige oplysninger« egentlig er. Jeg har lagt mærke til, at i et notat fra Finanstilsynet fra den 4. november har man gjort opmærksom på, at den liste over »sædvanlige oplysninger« ikke er udtømmende. Det er da en usikkerhed, at vi, når vi laver en lov, så ikke engang ved, hvad »sædvanlige oplysninger« dækker.

Finanstilsynet har jo så i december måned lavet en ny liste, og dér understreger man én gang til, at listen er tilstræbt at være udtømmende, men at det ikke kan garanteres. Vi er da nødt til at vide, når vi laver en lov, hvad »sædvanlige oplysninger« er, og det skal klares af, inden loven får slået de sidste søm i.

Frank Aaen (EL):

Jeg vil uden nogen form for drilske bemærkninger sige tak til ministeren for hendes åbenhed over for at diskutere de problemer, der er i de her lovforslag. Jeg vil også sige mange tak for tilsagnet om den høring, som nogle af os har efterlyst i efterhånden mange år, så det ser vi frem til.

Når jeg takker den ene vej, så er det jo også pænt, hvis jeg lige svarer lidt den anden vej og siger: Hvad er så vores svar på nogle af de spørgsmål ministeren rejser til os? Og jeg synes, det er helt relevant at spørge: Hvordan sikrer man, at en ledelse for en finansiel koncern oppe i holdingselskabet i princippet ved det samme som Finanstilsynet? For det er jo oplagt, ellers kan en ledelse til enhver tid sige: Det vidste vi ikke, og skyde ansvaret fra sig, og det er jeg heller ikke indstillet på.

Selvfølgerlig bekymrer også den problemstilling os i Enhedslisten, men det kan ikke få mig til at sige, at det derfor er o.k., at kundeoplysninger kan flyde rundt i koncernerne. For det, der er brug for for også i en koncernledelse at kunne vurdere, om man nu er på den rette side i en risikovurdering, er jo ikke oplysninger om Hansen og Pedersen og Jensen; det er jo spørgsmål om: Er der mange kunder i det pågældende datterselskab, der har tvivlsomme skatteprojekter? Er der mange kunder, der har meget risikable lån? Er der mange erhvervskunder, der har virksomhed inden for en branche, der er i generel krise? Er der mange kunder, der har ekstremt store boliglån? Altså generelle vurderinger af risikoprofilen i hvert enkelt datterselskab, som man så selvfølgelig skal kunne lægge sammen oppe i toppen. Der behøver man altså ikke, at det er adgangen, der åbnes op for med de her lovforslag.

Det er jo i virkeligheden kun nødvendigt at kende kundens navn på tværs, når vi har at gøre med meget store virksomheder, som selvfølgelig kan give en særlig risikovurdering, bare fordi det er en stor virksomhed. Men det er jo ikke noget problem at sørge for, at der er kendskab til store kunder, der går på tværs i en koncern. Stadig væk behøver man ikke at kunne åbne for alle mulige kundeoplysninger. Og derfor vil jeg sige, at det kan klares på anden måde. Det er den ene kommentar.

Den anden kommentar er, at når det så bliver et særligt stort problem, er det selvfølgelig, fordi det er knyttet sammen med muligheden for at give samtykke, idet vi ved, at det er noget, der

gives mere eller mindre automatisk, og i nogle tilfælde jo kan gives som en betingelse for overhovedet at kunne få et kundeforhold i et givet pengeinstitut eller i en finansiel koncern. Det er jo dér, det allerstørste problem dukker op, og derfor er det et yderst relevant spørgsmål at stille – og det er så muligt, at det er til justitsministeren, og det må vi så overveje: Hvorfor skal det være muligt i den her slags tilfælde at kunne give samtykke?

Inden for den finansielle sektor er der generelt nogle tavshedsbestemmelser af hensyn til brugerne, som er så ekstreme, at vi andre må protestere, og derfor kan vi da bare sige, at samme tavshedsbestemmelser, som i øvrigt gælder, også bør gælde, for så vidt angår den enkelte kundes vilkår i forhold til andre selskaber inden for samme koncern.

Så jeg mener, vi bør afskaffe muligheden for at kunne give samtykke om, at personfølsomme oplysninger kan gå på tværs.

Så vil jeg lige til sidst sige om retskendelser, at dér brugte økonomiministeren det argument, at det belaster retssystemet, men det er ikke et argument, vi køber, for så må der bare ansættes nogle flere dommere. Nej, problemet er, at dommeren ikke vil have en chance for at kunne give en kendelse, for enten skal dommeren bare give et gummistempel til Finanstilsynet, hver gang man kommer og siger: Vi vil gerne kigge . . . bummelum, og det har ikke noget med retssikkerhed at gøre, eller også må vi opgive at føre tilsyn. For den viden, man i givet fald skulle have for at kunne overbevise en dommer om, at her er det rimeligt at komme og kigge, har man ikke, før man har været der og set efter.

Og derfor er vi nødt til at acceptere, hvis vi ønsker et tilsyn med finansielle virksomheder, at det kan ske uden retskendelse, og så må vi jo på anden måde give folk den retsgaranti, der er brug for. Jeg sagde det i virkeligheden vendt mod ministeren, fordi jeg synes, ministerens svar på det spørgsmål ikke var helt fyldestgørende.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil gerne begynde med at glæde mig over, at det her ikke går nær så galt, som jeg havde regnet med. Jeg havde frygtet, at der var et flertal for disse lovforslag, når regeringen fremsatte dem, for de lignede noget, som jeg må indrømme at jeg troede Venstre og De Konservative kunne acceptere, og så kan vi andre jo ikke gøre så meget, men så galt er det ikke gået.

Og jeg vil da også gerne kvittere for ministerens åbenhed; den er jeg meget glad for, for så er der da en chance for, at vi kan nå frem til noget, som er fornuftigt.

Så var der lige ministerens bemærkning om, at jeg bekymrer mig om det her tilsyn med holdingselskaberne, som jeg ikke kan acceptere, hvis det er nødvendigt for dem at kunne få oplysningerne for at føre tilsynet.

Og så har jeg også bekymret mig om det store kollaps i sektoren, for det var netop det, der var formålet, at undgå det, og det forstår jeg da så udmærket. Jeg sagde vist også i mit første indlæg, at hvis det her er nødvendigt, vil jeg hellere undvære holdingselskaberne. Så siger ministeren: Jamen vi kan ikke komme af med de koncerner igen.

Det kan vi måske ikke. Men hvis ikke vi kan få nogle tilfredsstillende tilsyn, der kan sikre indskydernes penge osv., må vi jo stramme soliditetskravene til de holdingselskaber op. Der ved jeg også, at det selvfølgelig forringer konkurrenceevnen. Men det må bare være betingelsen: Hvis ikke man gør det på andre måder, må man gøre det strengere, for vi skal have et effektivt og godt tilsyn.

Og så var der det om formkrav for samtykke, at det er de samme. Det må jeg indrømme at jeg såmænd heller ikke har konstateret at det var. Men man må jo så konstatere, at det med samtykkekravet eller samtykkeformen her bliver mere aktuelt, for her bliver det altså nødvendigt for sektoren ganske ofte at bede om samtykke. Det har jo ikke været helt så almindeligt – så vidt jeg er bekendt med det i hvert fald – som det bliver efter det her. Så det ændrer da lidt ved betingelserne i hvert fald.

Og så var der fru Pia Larsens filosofering: om ikke det egentlig kunne være til gavn for de små det her.

Beklager, nu er det altid svært at spå om fremtiden, det ved jeg, men jeg tror det ikke. De store vil desværre kunne konkurrere på prisen, og de får deres konkurrenceevne styrket, som Finansrådet jo også selv gør opmærksom på, igennem det her. Og de små pengeinstitutter har ikke samme udnyttelse af deres likviditetsoverskud osv. Og en hel masse af de gode forretninger, som de store kan lave, kan de små ikke lave. De går glip af nogle forretninger, og derfor kan de ikke konkurrere. Og da er vi bare sådan, at selv om vi egentlig har sympati for de små, så handler vi hos de store. Sådan er vi kunder desværre generelt set. Så selv om jeg

kunne ønske, det var sådan, så tror jeg ikke, det er sådan.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Jeg vil da også gerne takke ministeren for, at ministeren synes, en høring på området er en god idé. Det er vi jo nogle der har foreslået i snart sagt rigtig mange år, men bedre sent end aldrig. Behovet er i hvert fald til stede.

Jeg tror ikke rigtig, at hverken eksperter på området eller aktører på markedet eller ministerens embedsmænd, hvis de skal være helt ærlige over for sig selv, tør påstå, at de har det fulde overblik over det her område.

Og det er altså nødvendigt, at vi som lovgivere i hvert fald får et bedre overblik end det, vi har nu, sådan at man ved, hvad det er for nogle skruer, man skal skrue på, og at man ikke får nogle fejl ved, at man kommer til at skrue på en skrue i et hjørne, og så opstår der noget henne i den anden ende af motoren. Så tak for det!

Men det havde måske også nok været bedre, synes jeg, hvis vi havde fået høringen i umiddelbar forlængelse af ministerens rapport. Det var jo sådan set det, jeg i hvert fald erindrede at vi ligesom fik lovning på: at når rapporten nu kom, så ville det være en god idé at få en politisk drøftelse, inden forslaget kom, men der gik jo kun 3 uger, så var det her forslag jo ude til høring. Og det er derfor, vi har den her meget markante debat. Den kunne måske have været afslebet, hvis man havde taget fat i de politiske dele noget før.

Og så forstod jeg altså ikke rigtig ministeren, når det drejede sig om udtalelserne om Finanstilsynets behov for retskendelser. Jeg synes, at ministeren sagde noget om, at det ville være noget helt nyt, hvis det var sådan, at Finanstilsynet skulle have en retskendelse, hver gang det skulle undersøge noget, og det ville belaste domstolene.

Nu er det jo sådan, at Finanstilsynet på sine tilsynsbesøg kan undersøge hvad som helst; jeg mener i hvert fald, det har ret til at få en hvilken som helst oplysning, det ønsker. Det, som det ikke har lov til uden retskendelse, er at foretage en ransagning, og det mener jeg heller ikke det skal have. Man skal ikke kunne sige, at man vil have det hele på bordet i løbet af 5 minutter.

Så vil jeg også godt sige til ministeren, at jeg er enig i, at ansvaret for, at man overholder den lovgivning, vi har vedtaget herinde, jo selvfølgelig ligger hos selskaberne, hos selskabernes bestyrelse og ledelse i øvrigt. Men jeg vil gerne

have ministerens svar på, om ministeren ikke er enig med mig i, at Finanstilsynets ansvar til gengæld er, at hver gang det ser noget, som ikke er i overensstemmelse med lovgivningen, skal det gribe ind og ikke bare lukke øjnene og lade stå til. Det har vi jo desværre set eksempler på, også sager, som af den grund endte med frifindelse, og det synes jeg er kedeligt.

Jeg mener at kunne læse her i forslaget, at Finanstilsynet, efter hvad man selv siger, lægger en halv eller en hel meter til praksis; jeg kan henvise ministeren til side 15, cirka midt i højre spalte. Men jeg skal stille alle mine spørgsmål skriftligt, og så kan vi jo få afklaret, om det er mig, der læser side 15 fuldstændig forkert, eller om der er en erkendelse af, at Finanstilsynets praksis ikke altid er i overensstemmelse med lovtæksten og den lovhjemmel, det rent faktisk har fået herindefra.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Fru Kirsten Jacobsen udtaler sig meget kritisk om Finanstilsynet. Jeg må sige, at jeg synes ikke, det er rart at høre en ordfører sige fra Folketingets talerstol, at en styrelse under et ministerium ikke overholder lovgivningen. Det må jeg fortsat tage afstand fra.

Så siger fru Kirsten Jacobsen tak for tilsagnet om en høring, og at det har man efterlyst i mange år. Jeg må sige til fru Kirsten Jacobsen: Det er ikke regeringen, der har forhindret nogen i at få foretaget nogen som helst høring, og jeg vil gerne være behjælpelig og forsøge at få en høring på benene hurtigst muligt, men jeg vil af gode grunde helst gøre det i samarbejde med Erhvervsudvalget.

Til spørgsmålet om retskendelse: Når jeg svarer, som jeg gør, er det, fordi den præcisering, der er i lovforslagene, er blevet problematiseret af en række ordførere. Men der står ganske klart i bemærkningerne til lovforslaget, hvad der gemmer sig bag den præcisering, og jeg citerer fra side 14, højre spalte:

»Denne præcisering er i overensstemmelse med den traditionelle opfattelse af, at Finanstilsynets adgang til at foretage inspektionsbesøg er omfattet af undtagelsen i grundlovens § 72 om boligens ukrænkelighed. En tilsvarende præcisering er allerede gennemført i såvel real-kreditloven som lov om værdipapirhandel m.v.«

Og lidt længere nede står der:

»Hvis et institut undtagelsesvis skulle modarbejde et inspektionsbesøg i disse situationer, er der ikke fundet baggrund for at foretage begrænsninger i Finanstilsynets adgang til uden retskendelse at foretage inspektioner.«

Det er disse bemærkninger, der er blevet problematiseret af nogle ordførere. Det er jeg nødt til at forholde mig til, og jeg vil gerne kvittere for hjælpen fra hr. Frank Aaen med at forklare situationen og anerkender, at der er andre pædagoger til i verden.

Til allersidst: Hr. Ole M. Nielsen siger, at hele diskussionen om samtykkeformen kommer op nu – og nu citerer jeg det, som jeg hørte hr. Ole M. Nielsen, men hvis det er en misforståelse, ordner vi det i udvalget – fordi det nu bliver mere nødvendigt med samtykke. Men det er en misforståelse, at lovforslagene lægger op til mere brug af samtykke, end det sker i dag. Lovforslagene blander sig overhovedet ikke i brugen af samtykke, men beskriver de forskellige regelsæt, der er om videregivelse af oplysninger. Så der er intet i lovforslagene, der ændrer ved gældende praksis og regelsæt om samtykke, og lovforslagene i sig selv giver ikke anledning til, at der skal gives flere samtykker, end der gør i dag – bare lige for en afklaring. Men jeg er helt åben over for, at vi får det meget klart belyst.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 115: Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed. (Koncernregler, regnskabsår, administration af livsforsikringsbestande m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved). (FremSAT 2/12 99).